

Klasa: 713-01/11-04/03

Urbroj: 5030106-11-1

Zagreb, 9. lipnja 2011.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o pučkom pravobranitelju

Na temelju članka 84. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90, 135/97, 8/98 – pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 – pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 – pročišćeni tekst, 55/2001 – ispravak, 76/2010 i 85/2010 – pročišćeni tekst) i članka 129. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 71/2000, 129/2000, 117/2001, 6/2002 – pročišćeni tekst, 41/2002, 91/2003, 58/2004, 69/2007, 39/2008 i 86/2008), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o pučkom pravobranitelju.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Dražena Bošnjakovića, ministra pravosuđa, mr. sc. Zorana Pičuljana, Tatijanu Vučetić i Baricu Novosel, državne tajnike u Ministarstvu pravosuđa.

PREDSJEDNICA

Jadranka Kosor, dipl. iur.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

PRIJEDLOG ZAKONA O PUČKOM PRAVOBRANITELJU

Zagreb, lipanj 2011.

PRIJEDLOG ZAKONA O PUČKOM PRAVOBRANITELJU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o pučkom pravobranitelju sadržana je u članku 93. stavka 4. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90, 135/97, 8/98 – pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 – pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 – pročišćeni tekst, 55/2001 – ispravak, 76/2010 i 85/2010 – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Postojeći sustav zaštite temeljnih prava građana u okviru djelovanja pučkog pravobranitelja, pravobraniteljice za djecu, pravobraniteljice za ravnopravnost spolova i pravobraniteljice za osobe s invaliditetom potrebno je unaprijediti s obzirom na posljednje ustavne promjene iz srpnja 2010. godine. Ustavnim promjenama iz 2010. godine značajno je promijenjen status pučkog pravobranitelja koji je sada izričito definiran kao samostalna i neovisna institucija.

Novim zakonodavnim rješenjem naglasak je stavljen na proaktivnu ulogu pučkog pravobranitelja kao promicatelja temeljnih ljudskih prava. Prijedlogom zakona propisuje se da pučki pravobranitelj prati stanje i ukazuje na potrebu zaštite temeljnih ljudskih prava, obavlja istraživačko-analitičku djelatnost, razvija i održava bazu podataka i dokumentacije, pravovremeno i redovito informira javnost i zainteresirane dionike, educira javnost, aktivno potiče i održava suradnju s organizacijama civilnog društva, međunarodnim organizacijama i znanstveno-istraživačkim institucijama. U navedenom je smislu značajno unaprijeđena uloga pučkog pravobranitelja u informiranju javnosti putem medija, Internet stranice, organiziranjem javnih rasprava i drugih događaja, publiciranjem izvještaja te na druge odgovarajuće načine.

U cilju jačanja promicateljske uloge pučkog pravobranitelja zakonodavnim prijedlogom predviđeno je spajanje ustanove Centra za ljudska prava s Uredom pučkog pravobranitelja. Također, predviđeno je osnivanje Savjeta za ljudska prava pučkog pravobranitelja kao savjetodavnog tijela koje razmatra i predlaže strateške smjernice u području promicanja ljudskih prava, osigurava kontinuiranu suradnju u području ljudskih prava između pučkog pravobranitelja, civilnog društva, akademske zajednice i medija te razmatra druga pitanja od značaja za rad pučkog pravobranitelja u području promicanja ljudskih prava.

Novim zakonodavnim rješenjem uputit će se na specijalne ovlasti pučkog pravobranitelja temeljem članka 12. Zakona o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, broj 85/2008), kao i na obveze koje je Republika Hrvatska preuzela potpisivanjem Fakultativnog protokola uz Konvenciju protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja, koji je u odnosu na Republiku Hrvatsku stupio na snagu 22. lipnja 2006. godine.

Nadalje, s obzirom da dosadašnji Zakon o pučkom pravobranitelju ne sadrži procesne odredbe o načinu postupanja s pritužbama građana već se supsidijarno primjenjuju odredbe

Zakona o općem upravnom postupku, u prijedlogu novog zakonodavnog rješenja potrebno je definirati način postupanja pučkog pravobranitelja imajući u vidu specifičnost rada i ovlasti pučkog pravobranitelja. Prijedlogom zakona utvrđen je način pokretanja postupka temeljem pritužbe ili na vlastitu inicijativu pučkog pravobranitelja. Oblik i sadržaj pritužbe definirani su u obliku instruktivne norme s obzirom da pučki pravobranitelj slobodno odlučuje hoće li uzeti pritužbu u razmatranje i u kojem opsegu. U svom postupanju pučki pravobranitelj može provesti skraćeni postupak ili ispitni postupak. Skraćeni postupak se provodi kada se iz činjenica navedenih u pritužbi i dostavljene dokumentacije nedvojbeno može utvrditi da su podnositelju ugrožena ili povrijeđena ustavna ili zakonska prava ili ispitni postupak. U ispitnom postupku pučki pravobranitelj traži od nadležnih tijela dostavu potrebnih očitovanja, informacija i dokumentacije. Po završetku ispitnog postupka pučki pravobranitelj izrađuje izvješće o slučaju u kojem se, kada je to moguće, predlaže poduzimanje određenih mjera za otklanjanje nepravilnosti. Nadležno tijelo kojem su upućene preporuke obvezno je obavijestiti pučkog pravobranitelja o poduzetim mjerama na temelju preporuka. Pučki pravobranitelj ima ovlast podnijeti prijedlog za poništenje i ukidanje rješenja javnopravnog tijela te ovlast za podnošenje zahtjeva za obnovu upravnog postupka. Pučki pravobranitelj ima ovlast izvršiti u svako doba pregled svih mjesta na kojima se nalaze osobe čija se prava štite.

Prijedlogom zakona predviđeno je spajanje postojećih stručnih i administrativnih kapaciteta ureda specijaliziranih pravobranitelja s pučkim pravobraniteljem čime će se unaprijediti koordinacija i međusobna suradnja, a time i učinkovitost postupanja po predstavkama građana. Sinergijskim učinkom djelovanja ureda pučkog pravobranitelja i postojećih specijaliziranih pravobranitelja omogućit će se jačanje provedbe preporuka sadržanih u redovitim izvješćima koja se podnose Hrvatskom saboru. Naime, godišnja izvješća pučkog pravobranitelja sadržavat će nalaze iz područja djelovanja svih sadašnjih specijaliziranih pravobranitelja, a ujedno će se na jezgrovit i nedvosmislen način sublimirati nalazi iz izvješća u obliku jasnih preporuka pučkog pravobranitelja upućenih pojedinim tijelima državne uprave. Jedinstveno izvješće značit će unapređenje značaja izvješća te omogućiti jasniju javnu vidljivost problematike iz područja djelovanja do sada postojećih specijaliziranih pravobranitelja.

Spajanjem pravobranitelja unaprijedit će se korištenje postojeće mreže lokalnih ureda na način da će se postojeći tehnički i logistički resursi učiniti dostupnim svim pripadnicima osjetljivih društvenih skupina. Na navedeni će se način koristiti jedinstvena mreža kao potpora izvršavanju svih djelatnosti trenutačno postojećih specijaliziranih pravobranitelja.

Prijedlog zakona predviđa uvođenje zamjenika pučkog pravobranitelja za sljedeća područja djelovanja: za zaštitu i promicanje temeljnih prava, za zaštitu i promicanje prava djece, za zaštitu i promicanje ravnopravnosti spolova, za zaštitu i promicanje prava osoba s invaliditetom te za zaštitu starijih osoba. Na navedeni će se način dodatno ojačati sustav zaštite i promicanja temeljnih prava u Republici Hrvatskoj s osobitim naglaskom na posebno osjetljive društvene skupine te povećanu javnu i medijsku vidljivost institucije pučkog pravobranitelja.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provedba ovoga Zakona ne zahtijeva osiguranje dodatnih sredstava u državnom proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O PUČKOM PRAVOBRANITELJU

I. OPĆE ODREDBE

Predmet zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju djelokrug i način rada te uvjeti za izbor i razrješenje pučkog pravobranitelja i njegovih zamjenika.

Članak 2.

(1) Pučki pravobranitelj je opunomoćenik Hrvatskog sabora za zaštitu i promicanje ljudskih prava i sloboda utvrđenih Ustavom, zakonima i međunarodnim pravnim aktima o ljudskim pravima i slobodama koje je prihvatila Republika Hrvatska.

(2) Pučki pravobranitelj obavlja i druge poslove određene posebnim zakonima.

Rodna neutralnost izraza

Članak 3.

Riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u Zakonu korišteni u muškom ili ženskom rodu odnose se jednako na muški i ženski rod.

II. NAČELA

Zaštita temeljnih prava i sloboda

Članak 4.

(1) Pučki pravobranitelj štiti i promiče ljudska prava i slobode te vladavinu prava razmatrajući pritužbe o postojanju nezakonitosti i nepravilnosti u radu državnih tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnih osoba s javnim ovlastima (u daljnjem tekstu: tijela).

(2) Prema posebnim zakonima pučki pravobranitelj ima ovlasti razmatrati pritužbe i o postojanju nezakonitosti i nepravilnosti u postupanju pravnih i fizičkih osoba.

Promicanje ljudskih prava i sloboda

Članak 5.

U području ljudskih prava i sloboda pučki pravobranitelj prati stanje i ukazuje na potrebu njihove zaštite, obavlja istraživačko-analitičku djelatnost, razvija i održava bazu podataka i dokumentacije, pravovremeno i redovito informira javnost i zainteresirane dionike, educira

javnost, aktivno potiče i održava suradnju s organizacijama civilnog društva, međunarodnim organizacijama i znanstveno-istraživačkim institucijama te potiče usklađivanje zakonodavstva s međunarodnim i europskim standardima i njihovu dosljednu primjenu.

Ustavnost i zakonitost

Članak 6.

(1) Pučki pravobranitelj prati i promiče usklađenost zakona i drugih propisa u Republici Hrvatskoj s odredbama Ustava Republike Hrvatske i međunarodnim dokumentima koje je prihvatila Republika Hrvatska.

(2) Pučki pravobranitelj ima pravo pokrenuti postupak ocjene ustavnosti zakona, odnosno ustavnosti i zakonitosti drugog propisa ako se radi o pitanjima iz njegovog djelokruga.

Samostalnost i neovisnost pučkog pravobranitelja

Članak 7.

(1) Pučki pravobranitelj je u svom radu samostalan i neovisan. Zabranjen je svaki oblik utjecaja na rad pučkog pravobranitelja.

(2) U obavljanju svojih ovlasti pučki pravobranitelj djeluje u skladu s ustavnim i zakonskim odredbama te međunarodnim pravnim aktima o ljudskim pravima i slobodama koje je prihvatila Republika Hrvatska. Pučki pravobranitelj se u svom radu rukovodi načelom pravičnosti i morala te postupa nepristrano i u skladu sa standardima dobrog upravljanja.

(3) U obavljanju poslova iz svog djelokruga pučki pravobranitelj surađuje sa zainteresiranom javnošću, a posebno s udrugama koje promiču interese građana, akademskom zajednicom i medijima.

(4) U obavljanju poslova iz svog djelokruga pučki pravobranitelj može zatražiti pomoć znanstvenih i stručnih osoba i ustanova, a oni su dužni pružiti je u primjerenom roku.

Imunitet i sukob interesa

Članak 8.

(1) Pučki pravobranitelj i zamjenici pučkog pravobranitelja imaju imunitet kao i zastupnici u Hrvatskom saboru te se na njih na odgovarajući način primjenjuju Ustavne odredbe o imunitetu zastupnika u Hrvatskom saboru.

(2) Obavljanje dužnosti pučkog pravobranitelja i njegovih zamjenika nespojivo je s članstvom ili obavljanjem dužnosti u javnopravnom tijelu ili političkoj stranci ili obavljanjem druge djelatnosti sukladno zakonu kojem se reguliraju prava i obveze državnih dužnosnika.

Pristup informacijama i obveza čuvanja tajne

Članak 9.

(1) Pučki pravobranitelj ima pravo dobiti sve informacije i ima pravo uvida u sve podatke i dokumente državnih tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnih osoba s javnim ovlastima u obavljanja zadaća iz svog djelokruga bez obzira na stupanj njihove tajnosti ili zaštićenosti.

(2) Pučki pravobranitelj, zamjenici pučkog pravobranitelja, državni službenici i namještenici u Uredu pučkog pravobranitelja obvezni su poštivati propise o tajnosti i zaštititi podataka za vrijeme i nakon prestanka rada u Uredu, bez obzira na način na koji su te podatke doznali.

III. OVLASTI I DUŽNOSTI PUČKOG PRAVOBRANITELJA

Preporuke, mišljenja, prijedlozi i upozorenja

Članak 10.

(1) Pučki pravobranitelj daje preporuke, mišljenja, prijedloge i upozorenja državnim tijelima, tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnim tijelima s javnim ovlastima.

(2) O uočenim pojavama povreda ljudskih prava i sloboda te utvrđenim povredama ustavnih i zakonskih prava pučki pravobranitelj obavještava javnost.

Izvješća Hrvatskom saboru

Članak 11.

(1) Pučki pravobranitelj podnosi redovno godišnje izvješće Hrvatskom saboru. Godišnje izvješće sadrži ocjenu ukupnog stanja zaštite prava i sloboda u Republici Hrvatskoj, ocjenu stanja vezanu uz određene pojavne oblike povreda prava pojedinaca ili pojedinih društvenih skupina, zaključak o stupnju postupanja tijela u skladu s prethodnim preporukama, mišljenjima, prijedlozima i upozorenjima pučkog pravobranitelja te listu preporuka pučkog pravobranitelja za otklanjanje sustavnih nedostataka i nepravilnosti koje neposredno ili posredno dovode do povreda ustavnih i zakonskih prava građana.

(2) Pučki pravobranitelj može podnositi i posebna izvješća Hrvatskom saboru o pojedinim pitanjima iz svog djelokruga, osobito ako se radi o ugroženosti ustavnih i zakonskih prava većeg stupnja ili značaja.

(3) Pučki pravobranitelj podnosi godišnje izvješće najkasnije do kraja prvog tromjesečja za prethodnu kalendarsku godinu.

(4) Godišnja i posebna izvješća objavljuju se na Internet stranicama pučkog pravobranitelja te čine dostupnima javnosti na drugi odgovarajući način.

Sudjelovanje u radu Hrvatskog sabora

Članak 12.

(1) Pučki pravobranitelj može Hrvatskom saboru, kada u praćenju stanja u okviru svog djelokruga rada to ocijeni potrebnim, ukazati na potrebu donošenja i izmjene zakona i drugih propisa, odnosno može upozoriti na potrebu usklađivanja zakonskih i podzakonskih propisa s međunarodnim standardima i Ustavom.

(2) Pučki pravobranitelj sudjeluje u radu pojedinih radnih tijela Hrvatskog sabora i prisustvuje sjednicama Hrvatskog sabora kada su na dnevnom redu pitanja iz djelokruga pučkog pravobranitelja.

Suradnja s Vladom Republike Hrvatske

Članak 13.

(1) Pučki pravobranitelj može ukazati Vladi Republike Hrvatske na potrebu donošenja zakona, podzakonskih propisa, strategija, programa te drugih akata u vezi zaštite ljudskih prava i sloboda i osiguranja vladavine prava.

(2) Pučki pravobranitelj sudjeluje u postupku izrade nacrtu propisa iz svog djelokruga.

Pučki pravobranitelj i javnost

Članak 14.

(1) Pučki pravobranitelj osigurava redovito izvještavanje javnosti putem medija i Internet stranice, organiziranjem javnih rasprava i drugih događaja, publiciranjem izvještaja te na drugi odgovarajući način.

(2) U ostvarenju načela javnosti pučki pravobranitelj surađuje s javnim informacijskim servisima i drugim medijima. Javne ustanove iz područja informiranja čiji su osnivači tijela javne vlasti dužni su bez naknade omogućiti pravobranitelju službeno obraćanje javnosti na odgovarajući način.

(3) Statistički i drugi skupni podaci koje prikuplja pučki pravobranitelj na odgovarajući način moraju se učiniti dostupnima javnosti.

(4) Izvještaji o pojedinačnim slučajevima mogu se objaviti samo u skladu s propisima o zaštiti osobnih podataka.

IV. POSTUPANJE PUČKOG PRAVOBRANITELJA

Pokretanje postupka

Članak 15.

(1) Svatko tko smatra da su nezakonitim ili nepravilnim radom tijela iz članka 4. stavaka 1. i 2. ugrožena ili povrijeđena njegova ustavna ili zakonska prava i slobode može podnijeti pritužbu pučkom pravobranitelju radi pokretanja postupka.

(2) Pučki pravobranitelj može i na vlastitu inicijativu pokrenuti postupak radi ispitivanja pojedinačnih ili učestalih istovrsnih povreda ustavnih i zakonskih prava i sloboda.

(3) Ako pučki pravobranitelj namjerava pokrenuti postupak na vlastitu inicijativu ili na prijedlog osobe čija prava nisu povrijeđena, za provođenje postupka potrebno je pribaviti suglasnost osobe kojoj su ustavna ili zakonska prava i slobode neposredno ugrožena ili povrijeđena, osim ako je riječ o zaštiti dobrobiti djeteta, ako je za slučaj saznao putem medija ili ako se radi o hitnom slučaju.

(4) Nitko ne smije biti stavljen u nepovoljniji položaj niti pozvan na odgovornost zbog obraćanja pučkom pravobranitelju.

Podnošenje pritužbe

Članak 16.

(1) Pritužba se podnosi u pisanom obliku ili usmeno na zapisnik.

(2) Pritužba u pravilu sadržava ime i prezime podnositelja pritužbe ili osobe čija su prava povrijeđena, adresu stanovanja ili adresu za primanje pismena, okolnosti i činjenice na kojima se temelji pritužba, oznaku tijela koje je ugrozilo ili povrijedilo pravo, podatak je li već korišteno pravno sredstvo i kada je podneseno te potpis podnositelja pritužbe.

(3) Osobe lišene slobode podnose pritužbu i dobivaju odgovor od pučkog pravobranitelja u zatvorenoj omotnici bez ograničenja i nadzora sadržaja.

(4) Pritužba poslana elektroničkim putem obvezno mora sadržavati adresu podnositelja pritužbe za slanje pismena poštom. Elektroničkim putem mogu se samo razmjenjivati informacije koje ne sadrže zaštićene podatke.

(5) Na pritužbu pučkom pravobranitelju ne plaća se naknada ni upravna pristojba.

Pritužbe po kojima se ne postupa

Članak 17.

(1) Pučki pravobranitelj ne postupa u slučajevima o kojima se vodi sudski postupak, osim ako se radi o nepotrebnom odugovlačenju postupka. U tom slučaju može zatražiti očitovanje predsjednika nadležnog suda.

(2) U slučaju izostanka pravovremenog očitovanja iz stavka 1. ovog članka, pučki pravobranitelj obavijestit će predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(3) Pučki pravobranitelj ne postupa po pritužbi u slučaju:

- ako se ne radi o slučaju iz njegovog djelokruga,
- ako prethodno nije korišten pravni lijek ili sredstva pravne zaštite prema posebnim propisima,
- ako se odnosi na predmete o kojima je u tijeku postupak, osim u slučajevima neopravdanog odugovlačenja postupka ili očite zloupotrebe ovlasti,
- ako je od učinjene nepravilnosti ili odluke državnog tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ili pravne osobe s javnim ovlastima proteklo dvije godine, osim ako ocijeni da se radi o predmetu od iznimnog interesa za zaštitu ljudskih prava,
- ako podnositelj nije dopunio nepotpunu ili nejasnu pritužbu u skladu s prethodnom uputom pučkog pravobranitelja, zbog čega nema dovoljno podataka na temelju kojih bi pravobranitelj mogao postupati,
- ako se radi o ponovljenoj pritužbi, a ta pritužba ne sadrži nove činjenice, podatke ili dokaze koji bi mogli dovesti do drugačije ocjene pučkog pravobranitelja o povredi ustavnih i zakonskih prava podnositelja pritužbe,
- ako je sadržaj pritužbe uvredljiv ili na drugi način neprimjeren.

(4) Pučki pravobranitelj obavijestit će u što kraćem roku podnositelja pritužbe o razlozima iz stavka 3. podstavaka 1. – 4. ovog članka zbog kojih neće postupati po pritužbi.

Skraćeni postupak

Članak 18.

Pučki pravobranitelj razmotrit će pritužbu bez provođenja ispitnog postupka kada se iz činjenica navedenih u pritužbi i dostavljene dokumentacije nedvojbeno može utvrditi jesu li podnositelju ugrožena ili povrijeđena ustavna ili zakonska prava.

Ispitni postupak

Članak 19.

(1) Kada pučki pravobranitelj odluči provesti ispitni postupak, zatražit će od državnog tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ili pravne osobe s javnim ovlastima na koje se pritužba odnosi potrebna očitovanja, informacije i dokumentaciju.

(2) Pučki pravobranitelj određuje rok prema okolnostima slučaja u kojem su tijela iz stavka 1. ovoga članka dužna udovoljiti njegovom traženju.

(3) Ako tijelo ne dostavi tražena objašnjenja, informacije i dokumentaciju u za to ostavljenom roku, pučki pravobranitelj obavijestit će tijelo nadležno za provođenje nadzora, a može obavijestiti i Hrvatski sabor i javnost.

Obveza suradnje i pružanja pomoći

Članak 20.

Državna tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ili pravne osobe s javnim ovlastima i njihovi djelatnici dužni su pružiti svu potrebnu pomoć pučkom pravobranitelju na njegov zahtjev.

Izvješće o slučaju

Članak 21.

(1) Kada pučki pravobranitelj dovrši ispitni postupak u kojem je utvrdio povredu prava izradit će izvješće o slučaju kojeg će dostaviti tijelu na čiji se rad pritužba odnosi i podnositelju pritužbe.

(2) Izvješće o slučaju sadrži opis činjenica i okolnosti razmatranog slučaja, ocjenu o tome jesu li ugrožena ili povrijeđena ustavna ili zakonska prava podnositelja te na koji način je ugrožavanje ili povreda prava učinjena.

(3) U izvješću o slučaju pučki će pravobranitelj, kada je to moguće, tijelu preporučiti ili predložiti način na koji se ugrožavanje ili povreda prava može otkloniti.

(4) Ako u obavljanju dužnosti pučki pravobranitelj utvrdi da su povrijeđena prava podnositelja pritužbe s elementima kaznenog djela, prekršaja ili povrede radne discipline, pučki pravobranitelj može predložiti pokretanje kaznenog, prekršajnog ili disciplinskog postupka.

Obavijest o poduzetim mjerama

Članak 22.

(1) Državna tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ili pravne osobe s javnim ovlastima dužna su obavijestiti pučkog pravobranitelja, u roku koji on odredi, o mjerama poduzetim povodom njegovog prijedloga ili preporuke.

(2) Ako tijela iz stavka 1. ovog članka ne obavijeste u zadanom roku pučkog pravobranitelja o poduzetim mjerama ili ne postupe u cijelosti ili djelomično u skladu s njegovim prijedlogom ili preporukom, pučki pravobranitelj obavijestiti će o tome tijelo nadležno za provođenje nadzora nad tijelom iz stavka 1. ovog članka.

(3) Ako tijelo koje obavlja nadzor u roku od 8 dana od obavljenog nadzora ne izvijesti o utvrđenim činjenicama i poduzetim mjerama, pučki pravobranitelj će o tome obavijestiti Vladu Republike Hrvatske.

(4) Ako se radi o većem stupnju kršenja ili ugroženosti prava građana, ili o nepoduzimanju mjera u skladu s njegovom preporukom ili prijedlogom, pučki pravobranitelj može obavijestiti Hrvatski sabor i javnost.

(5) Pučki pravobranitelj može čelniku tijela iz članka 4. stavka 1. ovoga Zakona predložiti pokretanje postupka zbog teže povrede službene dužnosti protiv službenika koji je

nesavjesnim postupanjem prouzročio povredu ustavnih i zakonskih prava ili na prijedlog pučkog pravobranitelja nije poduzeo odgovarajuće mjere da se nastala šteta umanja ili ispravi. O pokretanju postupka zbog povrede službene dužnosti čelnik tijela dužan je izvijestiti pučkog pravobranitelja u roku od 8 dana od dana zaprimanja prijedloga.

Prijedlog za poništavanje i ukidanje rješenja

Članak 23.

(1) Ako u provedenom ispitnom postupku povodom pritužbe pučki pravobranitelj ima saznanja da su prava podnositelja pritužbe u postupku pred javnopravnim tijelom povrijeđena donošenjem rješenja koje se kao nezakonito može poništiti ili ukinuti zbog očite povrede materijalnog zakona, pučki pravobranitelj ovlašten je podnijeti prijedlog za poništenje ili ukidanje tog rješenja u cijelosti ili djelomično i nakon isteka roka za žalbu.

(2) Prijedlog iz stavka 1. ovoga članka podnosi se nadležnom tijelu na način i pod uvjetima utvrđenim zakonom.

Zahtjev za obnovu upravnog postupka

Članak 24.

(1) Ako na temelju stanja utvrđenog u provedenom ispitnom postupku povodom pritužbe pučki pravobranitelj ima saznanja da su prava podnositelja pritužbe povrijeđena u postupku pred javnopravnim tijelima donošenjem rješenja protiv kojeg se ne može izjaviti žalba, pučki pravobranitelj može podnijeti zahtjev (prijedlog) za obnovu postupka, pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti za obnovu tog upravnog postupka.

(2) Zahtjev (prijedlog) za obnovu upravnog postupka iz stavka 1. ovoga članka pučki pravobranitelj može podnijeti nadležnom tijelu pod jednakim uvjetima kao i podnositelj pritužbe koji je stranka u tom postupku.

Pregled

Članak 25.

(1) Pučki pravobranitelj može u svako doba bez prethodne najave pregledati mjesta u kojima se nalaze osobe lišene slobode, mjesta u kojima se nalaze osobe kojima je ograničena sloboda kretanja te mjesta u kojima su smješteni ili borave pojedine skupine čija prava i slobode pučki pravobranitelj štiti. Pučki pravobranitelj ima pravo pregleda svih prostorija u tijelima u kojima obavlja pregled.

(2) Nakon obavljenog pregleda pučki pravobranitelj po potrebi sačinjava izvješće koje dostavlja tijelu iz stavka 1. i tijelu koje nad njim obavlja nadzor. Ukoliko u izvješću ima primjedbi ili preporuka, tijelo iz stavka 1. i tijelo koje nad njim obavlja nadzor obavijestit će odmah, a najkasnije u roku od 30 dana pučkog pravobranitelja o poduzetom u svezi s njegovim izvješćem.

(3) Ako nijedno od tijela iz stavka 2. ovoga članka ne obavijesti pučkog pravobranitelja o poduzetim mjerama, pučki pravobranitelj obavijestit će bez odgode Hrvatski sabor i javnost.

(4) Pučki pravobranitelj ima pravo razgovora sa svim osobama koje mogu dati informacije vezane uz sumnju na kršenje ljudskih prava postupanjem u tijelu ili ustanovi koju se pregledava bez nazočnosti službenika iz tijela ili ustanova iz stavaka 1. i 2.

(5) Pučki pravobranitelj obavještava javnost o obavljenim pregledima u posebnim izvješćima koje objavljuje na svojim Internet stranicama.

V. ZAMJENICI PUČKOG PRAVOBRANITELJA

Članak 26.

(1) Pučki pravobranitelj ima pet zamjenika koji štite, prate i promiču ljudska prava, slobode i interese vodeći računa o posebno osjetljivim društvenim skupinama u skladu s važećim pravnim poretom Republike Hrvatske.

(2) Zamjenici pučkog pravobranitelja nadležni su za sljedeća područja djelovanja:

- zamjenik pučkog pravobranitelja za zaštitu i promicanje temeljnih ljudskih prava,
- zamjenik pučkog pravobranitelja za zaštitu i promicanje prava djece,
- zamjenik pučkog pravobranitelja za zaštitu i promicanje ravnopravnosti spolova,
- zamjenik pučkog pravobranitelja za zaštitu i promicanje prava osoba s invaliditetom,
- zamjenik pučkog pravobranitelja za zaštitu i promicanje prava starijih osoba.

Zamjenik pučkog pravobranitelja za zaštitu i promicanje temeljnih ljudskih prava

Članak 27.

Zamjenik pučkog pravobranitelja za zaštitu i promicanje temeljnih ljudskih prava štiti, prati i promiče temeljna ljudska prava u djelokrugu iz članka 4. ovog Zakona osim u području djelovanja zamjenika pučkog pravobranitelja za djecu, zamjenika pučkog pravobranitelja za ravnopravnost spolova, zamjenika pučkog pravobranitelja za osobe s invaliditetom te zamjenika pučkog pravobranitelja za starije osobe.

Zamjenik pučkog pravobranitelja za djecu

Članak 28.

(1) Zamjenik pučkog pravobranitelja za djecu štiti, prati i promiče prava djece na temelju Ustava, međunarodnih ugovora i zakona, a osobito:

- postupa u skladu s načelom najboljeg interesa djeteta, načelom prioriteta dječjih potreba i prava te načelom individualnog pristupa,
- prati usklađenost zakona i drugih propisa u Republici Hrvatskoj koji se odnose na zaštitu prava i interesa djece s odredbama Ustava Republike Hrvatske, Konvencije o pravima djeteta i drugih međunarodnih ugovora i dokumenata koji se odnose na zaštitu prava i interesa djece,
- prati i promiče izvršavanje obveza Republike Hrvatske koje proizlaze iz Konvencije o pravima djeteta i drugih međunarodnih ugovora i dokumenata koji se odnose na zaštitu prava i interesa djece,
- sudjeluje u oblikovanju i prati primjenu politika, nacionalne strategije i programa koji se odnose na zaštitu prava i interesa djece,
- prati i promiče primjenu svih propisa koji se odnose na zaštitu prava i interesa djece,

- razmatra pojedinačne povrede prava djece i proučava opće pojave i načine povreda prava i interesa djece, i poduzima mjere za sprečavanje uočenih povreda,
- zalaže se za zaštitu i promiče prava i interese djece s posebnim potrebama,
- predlaže poduzimanje mjera za izgradnju cjelovitog sustava zaštite i promicanja prava i interesa djece te za sprečavanje štetnih djelovanja koja ugrožavaju prava i interese djece,
- obavještava javnost o stanju prava djece,
- obavlja druge poslove određene zakonom.

(2) Zamjenik pučkog pravobranitelja za djecu surađuje s djecom, potiče djecu na izjašnjavanje i uvažava njihovo mišljenje, inicira i sudjeluje u javnim aktivnostima usmjerenim na poboljšanje položaja djece te predlaže mjere za povećanje utjecaja djece u društvu.

(3) Djetetom se u smislu ovoga Zakona smatra svaka osoba mlađa od 18 godina.

Zamjenik pučkog pravobranitelja za ravnopravnost spolova

Članak 29.

Zamjenik pučkog pravobranitelja za ravnopravnost spolova promiče ravnopravnost između spolova te aktivno djeluje na suzbijanju diskriminacije na temelju spola i spolne orijentacije, a osobito:

- prati usklađenost zakona i drugih propisa u Republici Hrvatskoj s odredbama Ustava Republike Hrvatske, međunarodnih dokumenata i zakona kojima se uređuje ravnopravnost spolova,
- prati i promiče izvršavanje obaveza Republike Hrvatske iz međunarodnih ugovora koji se odnose na ravnopravnost spolova i sprečavanje diskriminacije na temelju spola i spolne orijentacije,
- prati provođenje zakona kojim se uređuje ravnopravnost spolova i drugih propisa koji se tiču ravnopravnosti spolova,
- razmatra slučajeve povreda načela ravnopravnosti spolova, slučajeve diskriminacije prema pojedincima ili skupinama na temelju spola ili spolne orijentacije, koja su počinila državna tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima te druge pravne ili fizičke osobe,
- prikuplja i analizira statističke podatke o slučajevima diskriminacije na temelju spola i spolne orijentacije,
- provodi istraživanja o diskriminaciji, objavljuje izvješća i razmjenjuje raspoložive informacije s odgovarajućim međunarodnim tijelima,
- aktivno promiče jednake mogućnosti za žene i muškarce,
- uz pristanak stranaka provodi postupak mirenja uz mogućnost sklapanja izvansudske nagodbe,
- obavlja i druge poslove određene zakonom kojim se uređuje ravnopravnost spolova.

Zamjenik pučkog pravobranitelja za osobe s invaliditetom

Članak 30.

(1) Zamjenik pučkog pravobranitelja za osobe s invaliditetom štiti, prati i promiče prava osoba s invaliditetom na temelju Ustava, međunarodnih ugovora i zakona, a osobito:

- prati usklađenost zakona i drugih propisa u Republici Hrvatskoj, koji se odnose na zaštitu prava i interesa osoba s invaliditetom, s odredbama Ustava Republike Hrvatske i međunarodnih ugovora i dokumenata koji se odnose na zaštitu prava i interesa osoba s invaliditetom,
- prati izvršavanje obveza Republike Hrvatske koje proizlaze iz međunarodnih ugovora i dokumenata koji se odnose na zaštitu prava i interesa osoba s invaliditetom,
- sudjeluje u oblikovanju i prati primjenu politika, nacionalnih strategija i programa Republike Hrvatske koji se odnose na zaštitu prava i interesa osoba s invaliditetom,
- skrbi o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda osoba s invaliditetom te o suzbijanju svih oblika diskriminacije zbog invaliditeta,
- razmatra slučajeve povrede prava osoba s invaliditetom, izvještava javnost o povredama prava osoba s invaliditetom te poduzima radnje u svrhu njihova sprečavanja,
- zalaže se za zaštitu i promicanje prava i interesa osoba s invaliditetom,
- predlaže poduzimanje mjera za izgradnju cjelovitog sustava zaštite i promicanja prava i interesa osoba s invaliditetom,
- predlaže poduzimanje mjera usmjerenih na unapređenje kvalitete življenja osoba s invaliditetom i njihovih obitelji,
- obavlja druge poslove određene zakonom.

(2) Osoba s invaliditetom u smislu ovoga Zakona je osoba koja se prema važećim propisima smatra osobom s invaliditetom.

Zamjenik pučkog pravobranitelja za starije osobe

Članak 31.

(1) Zamjenik pučkog pravobranitelja za starije osobe štiti, prati i promiče prava starijih osoba na temelju Ustava, međunarodnih ugovora i zakona, a osobito:

- prati usklađenost zakona i drugih propisa u Republici Hrvatskoj, koji se odnose na zaštitu prava i interesa starijih osoba, s odredbama Ustava Republike Hrvatske i međunarodnih ugovora i dokumenata koji se odnose na zaštitu prava i interesa starijih osoba,
- prati izvršavanje obveza Republike Hrvatske koje proizlaze iz međunarodnih ugovora i dokumenata koji se odnose na zaštitu prava i interesa starijih osoba,
- sudjeluje u oblikovanju i prati primjenu politika, nacionalnih strategija i programa Republike Hrvatske koji se odnose na zaštitu prava i interesa starijih osoba,
- skrbi o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda osoba s invaliditetom te o suzbijanju svih oblika diskriminacije starosti,
- razmatra slučajeve povrede prava starijih osoba, izvještava javnost o povredama njihovih prava te poduzima radnje u svrhu njihova sprečavanja,
- zalaže se za zaštitu i promicanje prava i interesa starijih osoba,
- predlaže poduzimanje mjera za izgradnju cjelovitog sustava zaštite i promicanja prava i interesa starijih osoba,
- predlaže poduzimanje mjera usmjerenih na unapređenje kvalitete življenja starijih osoba i njihovih obitelji,
- obavlja druge poslove određene zakonom.

(2) Starijom osobom u smislu ovoga Zakona smatra se osoba koja je navršila godine života u kojima bi mogla ostvariti pravo na starosnu mirovinu prema važećim propisima o mirovinskom osiguranju.

Ostali poslovi zamjenika pučkog pravobranitelja

Članak 32.

(1) Zamjenici pučkog pravobranitelja poduzimaju i dodatne aktivnosti usmjerene na zaštitu i promicanje prava vezanih uz njihova posebna područja djelovanja, a osobito:

- objavljuju posebna izvješća o stanju poštivanja prava i interesa posebno osjetljivih društvenih skupina, odnosno načela ravnopravnosti spolova,
- sudjeluju u postupku izrade nacrtu prijedloga propisa koji se odnose na prava i interese posebno osjetljivih društvenih skupina, odnosno na načelo ravnopravnosti spolova, ili kojima se uređuju pitanja koja su od značaja za njihov položaj ili su od značaja za ostvarivanje načela ravnopravnosti spolova,
- iniciraju održavanje javnih aktivnosti usmjerenih na poboljšanje položaja posebno osjetljivih društvenih skupina te promicanja načela ravnopravnosti spolova,
- publikacijama i drugim promotivnim materijalima promiču prava i interese posebno osjetljivih društvenih skupina te načelo ravnopravnosti spolova,
- surađuju s udrugama koje promiču i djeluju u korist prava i interesa posebno osjetljivih društvenih skupina te načela ravnopravnosti spolova,
- surađuju s javnim informacijskim servisima i drugim medijima u cilju promicanja prava i interesa posebno osjetljivih društvenih skupina te načela ravnopravnosti spolova.

(2) Zamjenici pučkog pravobranitelja imaju pravo pristupa u prostorije i uvida u način ostvarivanja brige o djeci, osobama s invaliditetom, starijim osobama, osobama lišenim slobode ili drugim posebno osjetljivim društvenim skupinama kada ona borave ili su privremeno ili trajno smješšana kod fizičkih i pravnih osoba i drugih pravnih subjekata na temelju posebnih propisa.

Odnos pučkog pravobranitelja i zamjenika pučkog pravobranitelja

Članak 33.

Pučki pravobranitelj u obavljanju poslova iz svog djelokruga daje smjernice i upute za rad svojim zamjenicima.

VI. IZBOR PUČKOG PRAVOBRANITELJA I ZAMJENIKA PUČKOG PRAVOBRANITELJA

Izbor pučkog pravobranitelja

Članak 34.

(1) Najkasnije šest mjeseci prije isteka mandata pučkog pravobranitelja, odnosno najkasnije 30 dana nakon prestanka dužnosti iz drugih razloga, Hrvatski sabor objavljuje javni poziv za predlaganje kandidata za pučkog pravobranitelja.

(2) Odbor za Ustav, poslovnik i politički sustav te Odbor za ljudska prava Hrvatskog sabora zajednički predlažu Hrvatskom saboru najmanje dva kandidata temeljem pristiglih prijava iz javnog poziva.

(3) Pučkog pravobranitelja bira Hrvatski sabor na vrijeme od 8 godina većinom glasova svih zastupnika.

Uvjeti za izbor pučkog pravobranitelja

Članak 35.

Za pučkog pravobranitelja može biti izabrana osoba koja ispunjava sljedeće uvjete:

- hrvatsko državljanstvo s prebivalištem na području Republike Hrvatske,
- završen diplomski sveučilišni studij pravne struke ili specijalistički diplomski stručni studij pravne struke kojim se stječe 300 ECTS bodova ili četverogodišnji dodiplomski studij pravne struke kojim se stjecala visoka stručna sprema po ranijim propisima,
- najmanje 15 godina radnog iskustva u struci,
- istaknuti stručnjak koji u javnosti uživa ugled osobe visokih moralnih načela te zaštitnika i promicatelja ljudskih prava i sloboda, odnosno vladavine prava,
- koja nije osuđivana za kaznena djela i protiv koje se ne vodi kazneni postupak za kaznena djela za koja se postupak pokreće po službenoj dužnosti,
- koja nije član političke stranke niti je obavljala javnu političku funkciju u predstavničkim tijelima ili tijelima izvršne vlasti u posljednjih pet godina do dana objave javnog poziva.

Izbor zamjenika pučkog pravobranitelja

Članak 36.

(1) Pučki pravobranitelj na temelju prethodnog javnog poziva za prijavu kandidata predlaže zamjenike pučkog pravobranitelja u roku od 60 dana od dana kada ga je Hrvatski sabor imenovao.

(2) Zamjenike pučkog pravobranitelja bira Hrvatski sabor na vrijeme od 8 godina.

(3) Dužnost zamjenika pučkog pravobranitelja prestaje istekom mandata pučkog pravobranitelja.

Uvjeti za izbor zamjenika pučkog pravobranitelja

Članak 37.

(1) Za zamjenika pučkog pravobranitelja može biti izabrana osoba koja ispunjava sljedeće uvjete:

- uvjete iz članka 35. podstavaka 1., 5. i 6. ovoga Zakona,
- završen diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij kojim se stječe 300 ECTS bodova ili četverogodišnji dodiplomski studij kojim se stjecala visoka stručna sprema po ranijim propisima,
- najmanje 10 godina radnog iskustva u struci,
- istaknuti stručnjak u području za koje se predlaže.

(2) Zamjenici pučkog pravobranitelja biraju se na način da se osigura ravnomjerna zastupljenost obaju spolova.

(3) Prednost pri izboru zamjenika pučkog pravobranitelja za osobe s invaliditetom ima osoba s invaliditetom ukoliko ispunjava sve propisane uvjete.

Prisega

Članak 38.

Pučki pravobranitelj i njegovi zamjenici prije stupanja na dužnost daju prisegu pred Hrvatskim saborom koja glasi: „Prisežem da ću se u svom radu držati Ustava i zakona i poštivati pravni poredak Republike Hrvatske i da ću svoju dužnost obavljati pravično, časno i savjesno, u najboljem interesu građana.“.

Razrješenje pučkog pravobranitelja i njegovih zamjenika

Članak 39.

(1) Hrvatski sabor razriješit će dužnosti pučkog pravobranitelja prije isteka vremena na koje je izabran ako to sam zatraži, ako nastupe okolnosti zbog kojih više ne ispunjava uvjete za izbor iz članka 35. ovoga Zakona ili ako je spriječen obavljati dužnost u razdoblju duljem od šest mjeseci.

(2) Pučkog pravobranitelja razrješuje Hrvatski sabor većinom glasova svih zastupnika uz prethodno pribavljeno zajedničko mišljenje Odbora za ljudska prava te Odbora za Ustav, poslovnik i politički sustav.

(3) U slučaju prestanka obavljanja dužnosti pučkog pravobranitelja prije isteka vremena na koje je izabran, zamjenici pučkog pravobranitelja obavljaju dužnost do izbora novog pučkog pravobranitelja i njegovih zamjenika.

(4) Zamjenike pučkog pravobranitelja razrješuje Hrvatski sabor na prijedlog pučkog pravobranitelja. Na razrješenje zamjenika na odgovarajući se način primjenjuju odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka.

VII. URED PUČKOG PRAVOBRANITELJA

Članak 40.

(1) Za obavljanje poslova iz nadležnosti pučkog pravobranitelja osniva se Ured pučkog pravobranitelja. U okviru Ureda pučkog pravobranitelja organiziraju se službe.

(2) Na čelu Ureda pučkog pravobranitelja je tajnik Ureda kojeg postavlja pučki pravobranitelj.

(3) Sjedište Ureda je u Zagrebu, a pučki pravobranitelj može uspostaviti i područne urede izvan sjedišta Ureda.

Poslovník o radu i Právilník o unútrarnjem redu

Članak 41.

(1) Pučki pravobranitelj donosi Poslovník o radu kojim se uređuju pravila i način rada pučkog pravobranitelja i njegovih zamjenika, način održavanja zajedničkih kolegija, metodologija izrade godišnjih i posebnih izvješća, oblik istupa u javnosti, posebni načini rada u slučajevima povrede prava građana po višestrukim osnovama te druga pitanja od važnosti za obavljanje poslova pravobranitelja.

(2) Poslovník o radu pučkog pravobranitelja potvrđuje Hrvatski sabor i objavljuje se u Narodnim novinama.

(3) Pučki pravobranitelj donosi Právilník o unútrarnjem redu kojim se uređuje unútrarnje ustrojstvo Ureda pučkog pravobranitelja, osnivanje službi, ovlasti tajnika Ureda pučkog pravobranitelja te broj službenika i namještenika potrebnih za obavljanje poslova iz djelokruga pučkog pravobranitelja.

(4) Pučki pravobranitelj može na temelju ovog Zakona i Poslovníka o radu donijeti i druge akte potrebne za uredno obavljanje poslova pučkog pravobranitelja.

VIII. SAVJET ZA LJUDSKA PRAVA PUČKOG PRAVOBRANITELJA

Članak 42.

(1) Savjet za ljudska prava pučkog pravobranitelja savjetodavno je tijelo koje razmatra i predlaže strateške smjernice u području promicanja ljudskih prava, osigurava kontinuiranu suradnju u području ljudskih prava između pučkog pravobranitelja, civilnog društva, akademske zajednice i medija te razmatra druga pitanja od značaja za rad pučkog pravobranitelja u području promicanja ljudskih prava.

(2) Članove Savjeta za ljudska prava imenuje pučki pravobranitelj na vrijeme od 4 godine iz redova predstavnika civilnog društva, nacionalnih manjina, akademske zajednice i medija. Članovi za svoj rad u Savjetu za ljudska prava ne primaju naknadu.

(3) Rad Savjeta za ljudska prava, broj i način predlaganja njegovih članova uređuje pučki pravobranitelj Poslovníkom o radu.

IX. FINANCIRANJE PUČKOG PRAVOBRANITELJA

Članak 43.

Sredstva za rad pučkog pravobranitelja osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske, na temelju prijedloga pučkog pravobranitelja.

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Izbor pučkog pravobranitelja i zamjenika pučkog pravobranitelja prema odredbama ovog Zakona

Članak 44.

(1) Pučki pravobranitelj izabran sukladno odredbama Zakona o pučkom pravobranitelju (Narodne novine, broj 60/92) ostaje na dužnosti do isteka mandata na koji je izabran.

(2) Hrvatski sabor pokrenut će postupak izbora pučkog pravobranitelja prema odredbama ovog Zakona šest mjeseci prije isteka mandata pučkog pravobranitelja izabranog sukladno odredbama Zakona o pučkom pravobranitelju (Narodne novine, broj 60/92).

Članak 45.

(1) Danom stupanja na snagu ovog Zakona pravobraniteljica za djecu imenovana sukladno odredbama Zakona o pravobranitelju za djecu (Narodne novine, broj 96/2003) nastavlja privremeno obnašati dužnost zamjenika pučkog pravobranitelja za djecu do provedbe postupka izbora zamjenika pučkog pravobranitelja za djecu prema odredbama ovog Zakona.

(2) Danom stupanja na snagu ovog Zakona pravobraniteljica za ravnopravnost spolova imenovana sukladno odredbama Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, broj 116/2003) nastavlja privremeno obnašati dužnost zamjenika pučkog pravobranitelja za ravnopravnost spolova do provedbe postupka izbora zamjenika pučkog pravobranitelja za ravnopravnost spolova prema odredbama ovog Zakona.

(3) Danom stupanja na snagu ovog Zakona pravobraniteljica za osobe s invaliditetom imenovana sukladno odredbama Zakona o pravobranitelju za osobe s invaliditetom (Narodne novine, broj 107/2007) nastavlja privremeno obnašati dužnost zamjenika pučkog pravobranitelja za osobe s invaliditetom do provedbe postupka izbora zamjenika pučkog pravobranitelja za osobe s invaliditetom prema odredbama ovog Zakona.

(4) Danom stupanja na snagu ovog Zakona pučki pravobranitelj imenovat će iz redova zamjenika pučkog pravobranitelja imenovanih sukladno odredbama Zakona o pučkom pravobranitelju (Narodne novine, broj 60/92) jednog zamjenika pučkog pravobranitelja za zaštitu i promicanje temeljnih prava i jednog zamjenika pučkog pravobranitelja za starije osobe koji će privremeno obnašati dužnost zamjenika do provedbe postupka izbora zamjenika pučkog pravobranitelja za zaštitu i promicanje temeljnih prava i zamjenika pučkog pravobranitelja za starije osobe prema odredbama ovog Zakona.

(5) U slučaju da osoba koja nastavlja privremeno obnašati dužnost jednog od zamjenika pučkog pravobranitelja prestane s obnašanjem dužnosti, pučki pravobranitelj imenovat će iz Ureda pučkog pravobranitelja novog zamjenika koji će privremeno obnašati tu dužnost do provedbe postupka izbora zamjenika pučkog pravobranitelja prema odredbama ovog Zakona.

Članak 46.

Predmeti zaprimljeni u uredima pučkog pravobranitelja, pravobraniteljice za djecu, pravobraniteljice za ravnopravnost spolova i pravobraniteljice za osobe s invaliditetom do 31. prosinca 2011. godine dovršit će se po odredbama:

- Zakona o pučkom pravobranitelju (Narodne novine, broj 60/92),
- Zakona o pravobranitelju za djecu (Narodne novine, broj 96/2003),
- Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, broj 116/2003),
- Zakona o pravobranitelju za osobe s invaliditetom (Narodne novine, broj 107/2007).

Članak 47.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona, zamjenicima pučkog pravobranitelja imenovanim sukladno odredbama Zakona o pučkom pravobranitelju (Narodne novine, broj 60/92), zamjenicima pravobraniteljice za djecu imenovanim sukladno odredbama Zakona o pravobranitelju za djecu (Narodne novine, broj 96/2003), zamjenicima pravobraniteljice za ravnopravnost spolova imenovanim sukladno odredbama Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, broj 116/2003) te zamjenicima pravobraniteljice za osobe s invaliditetom imenovanim sukladno odredbama Zakona o pravobranitelju za osobe s invaliditetom (Narodne novine, broj 107/2007) prestaje mandat te oni postaju državni službenici Ureda pučkog pravobranitelja i raspoređuju se na odgovarajuća radna mjesta sukladno stručnoj spremi.

(2) Odredba iz stavka 1. ovog članka ne primjenjuje se na zamjenike pučkog pravobranitelja imenovanim sukladno odredbama Zakona o pučkom pravobranitelju (Narodne novine, broj 60/92) koje će pučki pravobranitelj imenovati za obavljanje dužnosti zamjenika pravobranitelja za zaštitu i promicanje temeljnih prava i zamjenika pučkog pravobranitelja za starije osobe.

Članak 48.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona državni službenici i namještenici zatečeni u Uredu pravobraniteljice za djecu, Uredu pravobraniteljice za ravnopravnost spolova i Uredu pravobraniteljice za osobe s invaliditetom preuzimaju se u Ured pučkog pravobranitelja, te se raspoređuju na odgovarajuća radna mjesta sukladno stručnoj spremi

(2) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona državni službenici i namještenici zatečeni u Uredu pučkog pravobranitelja nastavljaju s radom u Uredu pučkog pravobranitelja, te se raspoređuju na odgovarajuća radna mjesta sukladno stručnoj spremi.

Članak 49.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona pučki pravobranitelj preuzima poslove, imovinu, opremu, pismohranu i drugu dokumentaciju, sredstva za rad, financijska sredstva te prava i obaveze Ureda pravobraniteljice za djecu, Ureda pravobraniteljice za ravnopravnost spolova i Ureda pravobraniteljice za osobe s invaliditetom.

Pripajanje Centra za ljudska prava

Članak 50.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Uredba o osnivanju Centra za ljudska prava (Narodne novine, br. 65/2005 i 19/2010), a pučki pravobranitelj preuzima poslove, imovinu, opremu, pismohranu i drugu dokumentaciju te sredstva za rad Centra za ljudska prava.

(2) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona zaposlenici Centra za ljudska prava postaju državni službenici, odnosno namještenici Ureda pučkog pravobranitelja i raspoređuju se na odgovarajuća radna mjesta sukladno stručnoj spremi.

(3) Ministarstvo pravosuđa će u ime Vlade Republike Hrvatske provesti postupak brisanja Centra za ljudska prava iz sudskog registra do 31. prosinca 2011. godine.

Stupanje na snagu zakona

Članak 51.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti:

- Zakon o pučkom pravobranitelju (Narodne novine, broj 60/92),
- Zakon o pravobranitelju za djecu (Narodne novine, broj 96/2003),
- odredbe članaka 19. – 26. i članka 42. stavka 1. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, broj 82/2008) koje se odnose na pravobranitelja za ravnopravnost spolova,
- Zakon o pravobranitelju za osobe s invaliditetom (Narodne novine, broj 107/2007).

(2) Podzakonski propisi doneseni na temelju Zakona o pučkom pravobranitelju (Narodne novine, broj 60/92) ostaju na snazi do donošenja podzakonskih propisa na temelju ovog Zakona, osim ako nisu u suprotnosti s odredbama ovog Zakona.

(3) Pučki pravobranitelj donijet će Poslovnik o radu i Pravilnik o unutarnjem redu prema odredbama ovog Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 52.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona svi poslovi koji su posebnim zakonima stavljeni u djelokrug pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, pravobraniteljice za djecu i pravobraniteljice za osobe s invaliditetom prelaze u nadležnost pučkog pravobranitelja.

Članak 53.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. siječnja 2012. godine.

OBRAZLOŽENJE

Članak 1.

Ovom odredbom utvrđuje se predmet zakona.

Članak 2.

Ovom odredbom utvrđuje se normativni okvir rada pučkog pravobranitelja. U 2. stavku upućuje se na druge poslove određene posebnim zakonima što obuhvaća specijalne ovlasti pučkog pravobranitelja temeljem čl. 12. Zakona o suzbijanju diskriminacije (NN 85/2008), kao i na obveze koje je Republika Hrvatska preuzela potpisivanjem Fakultativnog protokola uz Konvenciju protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja, koji je u odnosu na Republiku Hrvatsku stupio na snagu 22. lipnja 2006. godine.

Članak 3.

Ovom odredbom utvrđuje se rodna neutralnost izraza na način da riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u Zakonu korišteni u muškom ili ženskom rodu odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 4.

Stavak 1. određuje ovlast pučkog pravobranitelja da na temelju pritužbi o nezakonitom i nepravilnom radu državnih tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnih osoba s javnim ovlastima djeluje u cilju zaštite i promicanja ljudska prava i slobode te vladavinu prava.

Stavak 2. utvrđuje da prema posebnim zakonima pučki pravobranitelj ima ovlasti razmatrati pritužbe i o postojanju nezakonitosti i nepravilnosti u postupanju pravnih i fizičkih osoba.

Članak 5.

Ovom odredbom definira se ovlast pučkog pravobranitelja da prati stanje ljudskih prava i sloboda te da ukazuje na potrebu njihove zaštite, obavlja istraživačko-analitičku djelatnost, razvija i održava bazu podataka i dokumentacije, pravovremeno i redovito informira javnost i zainteresirane dionike, educira javnost, aktivno potiče i održava suradnju s organizacijama civilnog društva, međunarodnim organizacijama i znanstveno-istraživačkim institucijama te potiče usklađivanje zakonodavstva s međunarodnim i europskim standardima i njihovu dosljednu primjenu.

Ustavnim promjenama iz srpnja 2010. godine u članku 93. utvrđeno je da je pučki pravobranitelj opunomoćenik Hrvatskoga sabora za promicanje i zaštitu ljudskih prava i sloboda utvrđenih Ustavom, zakonima i međunarodnim pravnim aktima o ljudskim pravima i slobodama koje je prihvatila Republika Hrvatska. S obzirom da su obveze pučkog pravobranitelja proširene na područje promicanja ljudskih prava i sloboda, u nacrtu prijedloga Zakona bilo je potrebno predvidjeti odgovarajuće odredbe.

Članak 6.

Ovim člankom propisuje se da pučki pravobranitelj prati i promiče usklađenost zakona i drugih propisa u Republici Hrvatskoj s odredbama Ustava Republike Hrvatske i međunarodnim dokumentima koje je prihvatila Republika Hrvatska.

Stavkom 2. utvrđuje se da pučki pravobranitelj ima pravo pokrenuti postupak ocjene ustavnosti zakona, odnosno ustavnosti i zakonitosti drugog propisa ako se radi o pitanjima iz njegovog djelokruga.

Članak 7.

Ovim člankom utvrđuje se načelo samostalnosti i neovisnosti pučkog pravobranitelja, kao što je to navedeno i u odredbama Ustava Republike Hrvatske. Svaki oblik utjecaja na rad pučkog pravobranitelja je zabranjen.

Stavkom 2. propisano je da pučki pravobranitelj u svom radu obavezan djelovati u skladu s Ustavom, zakonima i prihvaćenim međunarodnim pravnim aktima. Nadalje, pučki pravobranitelj djeluje u skladu s načelom pravičnosti i morala te postupuje nepristrano i u skladu sa standardima dobrog upravljanja.

Stavkom 3. utvrđuje se da pučki pravobranitelj surađuje sa zainteresiranom javnošću, udrugama civilnog društva, akademskom zajednicom i medijima.

Stavkom 4. predviđa se mogućnost da pučki pravobranitelj zatraži pomoć znanstvenih i stručnih osoba i ustanova, a oni su dužni pružiti je u primjerenom roku.

Članak 8.

Ovom odredbom zakonski se razrađuje Ustavna norma da pučki pravobranitelj i njegovi zamjenici imaju imunitet kao i zastupnici u Hrvatskom saboru.

Stavkom 2. propisuje se da je obavljanje dužnosti pučkog pravobranitelja i njegovih zamjenika nespojivo je s članstvom ili obavljanjem dužnosti u javnopravnom tijelu ili političkoj stranci ili obavljanjem druge djelatnosti sukladno zakonu kojem se reguliraju prava i obveze državnih dužnosnika čime se sprečava sukob interesa u obavljanju dužnosti pučkog pravobranitelja.

Članak 9.

Ovim člankom se u stavku 1. utvrđuje pravo pučkog pravobranitelja na pristup svim informacijama i pravo uvida u sve podatke i dokumente državnih tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ili pravnih osoba s javnim ovlastima u obavljanju zadaća iz svog djelokruga bez obzira na stupanj njihove tajnosti ili zaštićenosti.

Stavak 2. propisuje obvezu da pučki pravobranitelj, zamjenici pučkog pravobranitelja, državni službenici i namještenici štite tajnost podataka za vrijeme i nakon prestanka rada u Uredu, bez obzira na način na koji su te podatke doznali.

Članak 10.

Stavkom 1. utvrđuju se modaliteti djelovanja pučkog pravobranitelja davanjem preporuka, mišljenja, prijedloga i upozorenja državnim tijelima, tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnim tijelima s javnim ovlastima.

Stavkom 2. propisuje se ovlast pučkom pravobranitelju da obavještava javnost o uočenim pojavama povreda ljudskih prava i sloboda te utvrđenim povredama ustavnih i zakonskih prava.

Članak 11.

Ovom odredbom utvrđuje se dužnost podnošenja redovnih godišnjih izvješća pučkog pravobranitelja Hrvatskom saboru. Godišnje izvješće sadrži ocjenu ukupnog stanja zaštite prava i sloboda u Republici Hrvatskoj, ocjenu stanja vezanu uz određene pojavne oblike povreda prava pojedinaca ili pojedinih društvenih skupina, zaključak o stupnju postupanja tijela u skladu s prethodnim preporukama, mišljenjima, prijedlozima i upozorenjima pučkog pravobranitelja te listu preporuka pučkog pravobranitelja za otklanjanje sustavnih nedostataka i nepravilnosti koje neposredno ili posredno dovode do povreda ustavnih i zakonskih prava građana.

Stavak 2. utvrđuje mogućnost podnošenja posebnih izvješća Hrvatskom saboru kada se radi o ugroženosti ustavnih i zakonskih prava većeg stupnja ili značaja.

Stavak 3. određuje da se godišnje izvješće podnosi najkasnije do kraja prvog tromjesečja za prethodnu kalendarsku godinu.

Stavkom 4. utvrđena je obveza pučkog pravobranitelja da se godišnja i posebna izvješća objave na Internet stranicama pučkog pravobranitelja te učine dostupnima javnosti na drugi prikladan način.

Članak 12.

Ovom odredbom utvrđuje se ovlast pučkog pravobranitelja da u Hrvatskom saboru inicira donošenje ili izmjenu zakona kojima se uređuju ustavna i zakonska prava posebno osjetljivih društvenih skupina ili koji se odnose na ostvarivanje načela ravnopravnosti spolova. Pučki pravobranitelj može upozoriti na potrebu usklađivanja zakonskih i podzakonskih propisa s međunarodnim standardima i Ustavom.

Stavak 2. propisuje ovlast pučkog pravobranitelja da sudjeluje u radu pojedinih radnih tijela Hrvatskog sabora kada su na dnevnom redu pitanja iz djelokruga rada pučkog pravobranitelja.

Članak 13.

Ovom odredbom utvrđuje se ovlast pučkog pravobranitelja da ukaže Vladi Republike Hrvatske na potrebu donošenja zakona, podzakonskih propisa, strategija, programa te drugih akata u vezi zaštite ljudskih prava i sloboda i osiguranja vladavine prava.

Stavak 2. propisuje ovlast pučkog pravobranitelja da sudjeluje u postupku izrade nacрта propisa iz djelokruga pučkog pravobranitelja.

Članak 14.

Ovom odredbom uređuje se odnos pučkog pravobranitelja i javnosti. Stavkom 1. ovlašćuje se pučki pravobranitelj da redovit izvještava javnost putem medija i Internet stranice, organiziranjem javnih rasprava i drugih događaja, publiciranjem izvještaja te na drugi odgovarajući način (brošure, letci, serijske i knjižne publikacije itd.).

Stavkom 2. utvrđuje se način ostvarenja načela javnosti rada pučkog pravobranitelja putem surađivanja s javnim informacijskim servisima i drugim medijima. Javne ustanove iz područja informiranja čiji su osnivači tijela javne vlasti dužni su bez naknade omogućiti pravobranitelju službeno obraćanje javnosti na odgovarajući način.

Stavak 3. propisuje obvezu pučkog pravobranitelja da se statistički i drugi skupni podaci koje prikuplja pučki pravobranitelj učine dostupnim javnosti na odgovarajući način.

Stavak 4. utvrđuje obvezu poštivanja propisa o zaštiti osobnih podataka prilikom objavljivanja informacija o pojedinačnim slučajevima.

Članak 15.

Ovom odredbom utvrđuje se način pokretanja postupka pred pučkim pravobraniteljem. Svatko tko smatra da su mu nezakonitim ili nepravilnim radom državnih tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnih osoba s javnim ovlastima ugrožena ili povrijeđena njegova ustavna ili zakonska prava i slobode može podnijeti pritužbu pučkom pravobranitelju radi pokretanja postupka.

Stavak 2. utvrđuje mogućnost da se postupak pokrene i na vlastitu inicijativu pučkog pravobranitelja radi ispitivanja pojedinačnih ili učestalih istovrsnih povreda ustavnih i zakonskih prava i sloboda.

Stavkom 3. propisano je da je u slučaju da pučki pravobranitelj namjerava pokrenuti postupak na vlastitu inicijativu ili na prijedlog osobe čija prava nisu povrijeđena, za provođenje postupka potrebno pribaviti suglasnost osobe kojoj su ustavna ili zakonska prava i slobode neposredno ugrožena ili povrijeđena, osim ako je za slučaj saznao putem medija ili ako je riječ o zaštiti dobrobiti djeteta ili ako se radi o hitnom slučaju.

Stavkom 4. utvrđuje se da nitko ne smije biti stavljen u nepovoljniji položaj niti pozvan na odgovornost zbog obraćanja pučkom pravobranitelju.

Članak 16.

Ovom odredbom utvrđuje se oblik i sadržaj pritužbe koja se podnosi pučkom pravobranitelju.

Stavak 1. propisuje oblik pritužbe na način da se pritužba podnosi u pisanom obliku ili usmeno na zapisnik.

Stavak 2. propisuje da pritužba u pravilu sadržava ime i prezime podnositelja pritužbe ili osobe čija su prava povrijeđena, adresu stanovanja ili adresu za primanje pismena, okolnosti i činjenice na kojima se temelji pritužba, oznaku tijela koje je ugrozilo ili povrijedilo pravo, podatak je li već korišteno pravno sredstvo i kada je podneseno te potpis podnositelja pritužbe. Pritužba ne mora sadržavati niti jedan od tih elemenata čime je omogućeno olakšano komuniciranje djece s pučkim pravobraniteljem.

Stavkom 3. utvrđuje se način podnošenja pritužbe i davanja odgovora na pritužbu osoba lišenih slobode i to na način da se komunikacija obavlja u zatvorenoj omotnici bez ograničenja i nadzora sadržaja.

Stavkom 4. propisan je način podnošenja pritužbe elektroničkim putem kada je obvezno da pritužba sadržava adresu podnositelja pritužbe. Elektroničkim putem mogu se samo razmjenjivati informacije koje ne sadrže zaštićene podatke.

Stavak 5. utvrđuje da se na pritužbu pučkom pravobranitelju ne plaća naknada ni upravna pristojba.

Članak 17.

Ovom odredbom utvrđuju se pritužbe po kojima se ne postupa.

Stavak 1. utvrđuje da Pučki pravobranitelj ne postupa u slučajevima o kojima se vodi sudski postupak, osim ako se očito radi o nepotrebnom odugovlačenju postupka ili očitoj zloupotrebi ovlasti. U tom slučaju može zatražiti očitovanje predsjednika nadležnog suda.

Stavkom 2. propisano je da o slučaju izostanka pravovremenog očitovanja predsjednika nadležnog suda povodom slučaja nepotrebnog odugovlačenja postupka ili očite zloupotrebe ovlasti, pučki pravobranitelj obavještava predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Stavak 3. taksativno nabroja slučajeve kada pučki pravobranitelj ne postupa po pritužbi. Riječ je o situaciji kada se ne radi o slučaju iz njegovog djelokruga; ako prethodno nije korišten pravni lijek ili sredstva pravne zaštite prema posebnim propisima; ako se odnosi na predmete o kojima je u tijeku postupak, osim u slučajevima neopravdanog odugovlačenja postupka ili očite zloupotrebe ovlasti; ako je od učinjene nepravilnosti ili odluke državnog tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ili pravnih osoba s javnim ovlastima proteklo dvije godine, osim ako ocijeni da se radi o predmetu većeg značaja; ako podnositelj nije dopunio nepotpunu ili nejasnu pritužbu u skladu s prethodnom uputom pučkog pravobranitelja, zbog čega nema dovoljno podataka na temelju kojih bi pravobranitelj mogao postupati; ako se radi o ponovljenoj pritužbi, a ta pritužba ne sadrži nove činjenice, podatke ili dokaze koji bi mogli dovesti do drugačije ocijene pučkog pravobranitelja o povredi ustavnih i zakonskih prava podnositelja pritužbe; ako je sadržaj pritužbe uvredljiv ili na drugi način neprimjeren.

Stavak 4. utvrđuje obvezu pučkog pravobranitelja da u što kraćem roku obavijesti podnositelja pritužbe o razlozima iz stavka 3. podstavaka 1. - 4. ovog članka zbog kojih neće postupati po pritužbi.

Članak 18.

Ovom odredbom propisuje se način provođenja skraćenog postupka u kojem pučki pravobranitelj razmatra pritužbu bez provođenja ispitnog postupka kada se iz činjenica navedenih u pritužbi i dostavljene dokumentacije nedvojbeno može utvrditi jesu li podnositelju ugrožena ili povrijeđena ustavna ili zakonska prava.

Članak 19.

Ovom odredbom propisano je da kada pučki pravobranitelj odluči provesti ispitni postupak, državnog tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ili pravne osobe s javnim ovlastima.

Stavak 2. propisuje da pučki pravobranitelj sam određuje rok prema okolnostima slučaja u kojem su tijela iz stavka 1. ovoga članka dužna udovoljiti njegovom traženju.

Stavkom 3. propisuje se da u slučaju da tijelo ne dostavi tražena objašnjenja, informacije i dokumentaciju u za to ostavljenom roku, pučki pravobranitelj obavještava tijelo nadležno za provođenje nadzora, a može obavijestiti i Hrvatski sabor i javnost.

Članak 20.

Ovom odredbom propisuje se obveza suradnje i pružanja pomoći prema kojoj su sva državna tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ili pravne osobe s javnim

ovlastima i njihovi djelatnici dužni su pružiti svu potrebnu pomoć pučkom pravobranitelju na njegov zahtjev.

Članak 21.

Ovom odredbom utvrđuje se da pučki pravobranitelj po dovršetku ispitnog postupka u kojem je utvrdio povredu prava izrađuje izvješće o slučaju kojeg se dostavlja tijelu na čiji se rad pritužba odnosi i podnositelju pritužbe.

Stavkom 2. propisano je da izvješće o slučaju sadrži opis činjenica i okolnosti razmatranog slučaja, ocjenu o tome jesu li ugrožena ili povrijeđena ustavna ili zakonska prava podnositelja te na koji način je ugrožavanje ili povreda prava učinjena.

Stavak 3. utvrđuje da u izvješću o slučaju pučki pravobranitelj, kada je to moguće, tijelu preporuča ili predlaže način na koji se ugrožavanje ili povreda prava može otkloniti.

Stavak 4. propisuje da ukoliko u obavljanju dužnosti pučki pravobranitelj utvrdi da su povrijeđena prava podnositelja pritužbe s elementima kaznenog djela, prekršaja ili povrede radne discipline, pučki pravobranitelj može predložiti pokretanje kaznenog, prekršajnog ili disciplinskog postupka.

Članak 22.

Ovom odredbom u stavku 1. utvrđuje se da su državna tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ili pravne osobe s javnim ovlastima dužna obavijestiti pučkog pravobranitelja, u roku koji on odredi, o mjerama poduzetim povodom njegovog prijedloga ili preporuke.

Stavkom 2. propisuje se da ako navedena tijela ne obavijeste u zadanom roku pučkog pravobranitelja o poduzetim mjerama ili ne postupe u cijelosti ili djelomično u skladu s njegovim prijedlogom ili preporukom, pučki pravobranitelj će o tome obavijestiti neposredno nadređeno tijelo koje će provesti nadzor.

Stavak 3. propisuje da ako tijelo koje obavlja nadzor u roku od 8 dana od obavljenog nadzora ne izvijesti o utvrđenim činjenicama i poduzetim mjerama, pučki pravobranitelj će o tome obavijestiti Vladu Republike Hrvatske.

Stavak 4. utvrđuje da ako se radi o većem stupnju kršenja ili ugroženosti prava građana, ili o nepoduzimanju mjera u skladu s njegovom preporukom ili prijedlogom, pučki pravobranitelj može o tome obavijestiti Hrvatski sabor i javnost.

Stavkom 5. propisuje se da pučki pravobranitelj može čelniku tijela iz članka 4. stavka 1. ovoga Zakona predložiti pokretanje postupka zbog teže povrede službene dužnosti protiv službenika koji je nesavjesnim postupanjem prouzročio povredu ustavnih i zakonskih prava ili na prijedlog pučkog pravobranitelja nije poduzeo odgovarajuće mjere da se nastala šteta umanjí ili ispravi. O pokretanju postupka zbog povrede službene dužnosti čelnik tijela dužan je izvijestiti pučkog pravobranitelja u roku od 8 dana od dana zaprimanja prijedloga.

Članak 23.

Ovom odredbom utvrđuje se da ako u provedenom ispitnom postupku povodom pritužbe pučki pravobranitelj ima saznanja da su prava podnositelja pritužbe u postupku pred javnopravnim tijelom povrijeđena donošenjem rješenja koje se kao nezakonito može poništiti

ili ukinuti zbog očite povrede materijalnog zakona, pučki pravobranitelj ovlašten je podnijeti prijedlog za poništenje ili ukidanje tog rješenja u cijelosti ili djelomično i nakon isteka roka za žalbu. Prijedlog se podnosi nadležnom tijelu na način i pod uvjetima utvrđenim zakonom.

Članak 24.

Ovom odredbom propisuje se da ako pučki pravobranitelj na temelju stanja utvrđenog u provedenom ispitnom postupku povodom pritužbe ima saznanja da su prava pritužitelja povrijeđena u postupku pred javnopravnim tijelima donošenjem rješenja protiv kojeg se ne može izjaviti žalba, pučki pravobranitelj može podnijeti zahtjev (prijedlog) za obnovu postupka, pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti za obnovu tog upravnog postupka.

Stavak 2. utvrđuje da zahtjev za obnovu upravnog postupka članka pučki pravobranitelj može podnijeti nadležnom tijelu pod jednakim uvjetima kao i pritužitelj koji je stranka u tom postupku.

Članak 25.

Ovom odredbom propisuje se da pučki pravobranitelj može u svako doba bez prethodne najave pregledati mjesta u kojima se nalaze osobe lišene slobode te mjesta u kojima se nalaze osobe kojima je ograničena sloboda kretanja u kojima su smješteni ili borave pojedine skupine čija prava i slobode pučki pravobranitelj štiti. Pučki pravobranitelj ima pravo pregleda svih prostorija u tijelima u kojima obavlja pregled.

Stavkom 2. utvrđuje se da nakon obavljenog pregleda pučki pravobranitelj po potrebi sačinjava izvješće koje dostavlja tijelu nad kojim vrši pregled i tijelu koje nad njim obavlja nadzor. Ukoliko u izvješću ima primjedbi ili preporuka, tijelo iz stavka 1. i tijelo koje nad njim obavlja nadzor obavijestit će odmah, a najkasnije u roku od 30 dana pučkog pravobranitelja o poduzetom u svezi s njegovim izvješćem.

Stavkom 3. utvrđuje se da ukoliko nijedno od tijela iz stavka 2. ovoga članka ne obavijesti pučkog pravobranitelja o poduzetim mjerama, pučki pravobranitelj obavijestit će bez odgode Hrvatski sabor i javnost.

Stavak 4. propisuje da pučki pravobranitelj ima pravo razgovora sa svim osobama koje mogu dati informacije vezane uz sumnju na kršenje ljudskih prava postupanjem u tijelu ili ustanovi koju se pregledava bez nazočnosti službenika iz tijela ili ustanova iz stavaka 1. i 2.

Stavak 5. propisuje da pučki pravobranitelj obavještava javnost o obavljenim pregledima u posebnim izvješćima koje objavljuje na svojim Internet stranicama.

Članak 26.

Ovom odredbom utvrđuje se da pučki pravobranitelj ima pet zamjenika koji promiču, prate i štite ljudska prava, slobode i interese vodeći računa o posebno osjetljivim društvenim skupinama u skladu s važećim pravnim poretom Republike Hrvatske.

Stavkom 2. propisuju se područja djelovanja zamjenika pučkog pravobranitelja na sljedeći način: zamjenik pučkog pravobranitelja za promicanje temeljnih ljudskih prava, zamjenik pučkog pravobranitelja za zaštitu i promicanje temeljnih ljudskih prava, zamjenik pučkog pravobranitelja za zaštitu i promicanje prava djece, zamjenik pučkog pravobranitelja za zaštitu i promicanje ravnopravnosti spolova, zamjenik pučkog pravobranitelja za zaštitu i

promicanje prava osoba s invaliditetom te zamjenik pučkog pravobranitelja za zaštitu i promicanje prava starijih osoba.

Članak 27.

Ovom odredbom propisuje se da zamjenik pučkog pravobranitelja za zaštitu i promicanje temeljnih ljudskih prava štiti, prati i promiče temeljna ljudska prava u djelokrugu iz članka 4. ovog Zakona osim u području djelovanja zamjenika pučkog pravobranitelja za djecu, zamjenika pučkog pravobranitelja za ravnopravnost spolova, zamjenika pučkog pravobranitelja za osobe s invaliditetom te zamjenika pučkog pravobranitelja za starije osobe.

Članak 28.

Ovom odredbom utvrđuje se da zamjenik pučkog pravobranitelja za djecu štiti, prati i promiče prava djece na temelju Ustava, međunarodnih ugovora i zakona, a osobito postupa u skladu s načelom najboljeg interesa djeteta, načelom prioriteta dječjih potreba i prava te načelom individualnog pristupa, prati usklađenost zakona i drugih propisa u Republici Hrvatskoj koji se odnose na zaštitu prava i interesa djece s odredbama Ustava Republike Hrvatske, Konvencije o pravima djeteta i drugih međunarodnih ugovora i dokumenata koji se odnose na zaštitu prava i interesa djece, prati i promiče izvršavanje obveza Republike Hrvatske koje proizlaze iz Konvencije o pravima djeteta i drugih međunarodnih ugovora i dokumenata koji se odnose na zaštitu prava i interesa djece, sudjeluje u oblikovanju i prati primjenu politika, nacionalne strategije i programa koji se odnose na zaštitu prava i interesa djece, prati i promiče primjenu svih propisa koji se odnose na zaštitu prava i interesa djece, razmatra pojedinačne povrede prava djece i proučava opće pojave i načine povreda prava i interesa djece, i poduzima mjere za sprečavanje uočenih povreda, zalaže se za zaštitu i promiče prava i interese djece s posebnim potrebama, predlaže poduzimanje mjera za izgradnju cjelovitog sustava zaštite i promicanja prava i interesa djece te za sprečavanje štetnih djelovanja koja ugrožavaju prava i interese djece, obavještava javnost o stanju prava djece te obavlja druge poslove određene zakonom.

Stavkom 2. propisuje se da zamjenik pučkog pravobranitelja za djecu surađuje s djecom, potiče djecu na izjašnjavanje i uvažava njihovo mišljenje, inicira i sudjeluje u javnim aktivnostima usmjerenim na poboljšanje položaja djece te predlaže mjere za povećanje utjecaja djece u društvu.

Stavak 3. utvrđuje da se djetetom se u smislu ovoga Zakona smatra svaka osoba mlađa od 18 godina.

Članak 29.

Ovom odredbom utvrđuje se da zamjenik pučkog pravobranitelja za ravnopravnost spolova promiče ravnopravnost između spolova te aktivno djeluje na suzbijanju diskriminacije na temelju spola i spolne orijentacije, a osobito prati usklađenost zakona i drugih propisa u Republici Hrvatskoj s odredbama Ustava Republike Hrvatske, međunarodnih dokumenata i zakona kojima se uređuje ravnopravnost spolova, prati i promiče izvršavanje obaveza Republike Hrvatske iz međunarodnih ugovora koji se odnose na ravnopravnost spolova i sprečavanje diskriminacije na temelju spola i spolne orijentacije, prati provođenje zakona kojim se uređuje ravnopravnost spolova i drugih propisa koji se tiču ravnopravnosti spolova, razmatra slučajeve povreda načela ravnopravnosti spolova, slučajeve diskriminacije prema pojedincima ili skupinama na temelju spola ili spolne orijentacije, koja su počinila tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima ili zaposleni u tim tijelima te druge pravne ili fizičke osobe, prikuplja i analizira statističke

podatke o slučajevima diskriminacije na temelju spola i spolne orijentacije, provodi istraživanja o diskriminaciji, objavljuje izvješća i razmjenjuje raspoložive informacije s odgovarajućim međunarodnim tijelima, aktivno promiče jednake mogućnosti za žene i muškarce, uz pristanak stranaka provodi postupak mirenja uz mogućnost sklapanja izvansudske nagodbe, obavlja i druge poslove određene zakonom kojim se uređuje ravnopravnost spolova.

Članak 30.

Ovom odredbom utvrđuje se da zamjenik pučkog pravobranitelja za osobe s invaliditetom štiti, prati i promiče prava osoba s invaliditetom na temelju Ustava, međunarodnih ugovora i zakona, a osobito prati usklađenost zakona i drugih propisa u Republici Hrvatskoj, koji se odnose na zaštitu prava i interesa osoba s invaliditetom, s odredbama Ustava Republike Hrvatske i međunarodnih ugovora i dokumenata koji se odnose na zaštitu prava i interesa osoba s invaliditetom, prati izvršavanje obveza Republike Hrvatske koje proizlaze iz međunarodnih ugovora i dokumenata koji se odnose na zaštitu prava i interesa osoba s invaliditetom, sudjeluje u oblikovanju i prati primjenu politika, nacionalnih strategija i programa Republike Hrvatske koji se odnose na zaštitu prava i interesa osoba s invaliditetom, skrbi o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda osoba s invaliditetom te o suzbijanju svih oblika diskriminacije zbog invaliditeta, razmatra slučajeve povrede prava osoba s invaliditetom, izvještava javnost o povredama prava osoba s invaliditetom te poduzima radnje u svrhu njihova sprečavanja, zalaže se za zaštitu i promicanje prava i interesa osoba s invaliditetom, predlaže poduzimanje mjera za izgradnju cjelovitog sustava zaštite i promicanja prava i interesa osoba s invaliditetom, predlaže poduzimanje mjera usmjerenih na unapređenje kvalitete življenja osoba s invaliditetom i njihovih obitelji, obavlja druge poslove određene zakonom.

Stavkom 2. propisuje se da je osoba s invaliditetom u smislu ovoga Zakona osoba koja se prema važećim propisima smatra osobom s invaliditetom.

Članak 31.

Ovom odredbom utvrđuje se da zamjenik pučkog pravobranitelja za starije osobe štiti, prati i promiče prava starijih osoba na temelju Ustava, međunarodnih ugovora i zakona, a osobito prati usklađenost zakona i drugih propisa u Republici Hrvatskoj, koji se odnose na zaštitu prava i interesa starijih osoba, s odredbama Ustava Republike Hrvatske i međunarodnih ugovora i dokumenata koji se odnose na zaštitu prava i interesa starijih osoba, prati izvršavanje obveza Republike Hrvatske koje proizlaze iz međunarodnih ugovora i dokumenata koji se odnose na zaštitu prava i interesa starijih osoba, sudjeluje u oblikovanju i prati primjenu politika, nacionalnih strategija i programa Republike Hrvatske koji se odnose na zaštitu prava i interesa starijih osoba, skrbi o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda osoba s invaliditetom te o suzbijanju svih oblika diskriminacije starosti, razmatra slučajeve povrede prava starijih osoba, izvještava javnost o povredama njihovih prava te poduzima radnje u svrhu njihova sprečavanja, zalaže se za zaštitu i promicanje prava i interesa starijih osoba, predlaže poduzimanje mjera za izgradnju cjelovitog sustava zaštite i promicanja prava i interesa starijih osoba, predlaže poduzimanje mjera usmjerenih na unapređenje kvalitete življenja starijih osoba i njihovih obitelji, obavlja druge poslove određene zakonom.

Stavkom 2. propisuje se da Starijom osobom u smislu ovoga Zakona smatra osoba koja je navršila godine života u kojima bi mogla ostvariti pravo na starosnu mirovinu prema važećim propisima o mirovinskom osiguranju.

Članak 32.

Ovom odredbom utvrđuje se da zamjenici pučkog pravobranitelja poduzimaju i dodatne aktivnosti usmjerene na zaštitu i promicanje prava vezanih uz njihova posebna područja djelovanja, a osobito objavljuju posebna izvješća o stanju poštivanja prava i interesa posebno osjetljivih društvenih skupina, odnosno načela ravnopravnosti spolova, sudjeluju u postupku izrade nacrtu prijedloga propisa koji se odnose na prava i interese posebno osjetljivih društvenih skupina, odnosno na načelo ravnopravnosti spolova, ili kojima se uređuju pitanja koja su od značaja za njihov položaj ili su od značaja za ostvarivanje načela ravnopravnosti spolova, iniciraju održavanje javnih aktivnosti usmjerenih na poboljšanje položaja posebno osjetljivih društvenih skupina te promicanja načela ravnopravnosti spolova, publikacijama i drugim promotivnim materijalima promiču prava i interese posebno osjetljivih društvenih skupina te načelo ravnopravnosti spolova, surađuju s udrugama koje promiču i djeluju u korist prava i interesa posebno osjetljivih društvenih skupina te načela ravnopravnosti spolova, surađuju s javnim informacijskim servisima i drugim medijima u cilju promicanja prava i interesa posebno osjetljivih društvenih skupina te načela ravnopravnosti spolova.

Stavkom 2. propisuje se da zamjenici pučkog pravobranitelja imaju pravo pristupa u prostorije i uvida u način ostvarivanja brige o djeci, osobama s invaliditetom, starijim osobama osobama lišenim slobode ili drugim posebno osjetljivim društvenim skupinama kada ona borave ili su privremeno ili trajno smješšana kod fizičkih i pravnih osoba i drugih pravnih subjekata na temelju posebnih propisa.

Članak 33.

Ovom odredbom utvrđuje se da pučki pravobranitelj pučki pravobranitelj u obavljanju poslova iz svog djelokruga daje smjernice i upute za rad svojim zamjenicima.

Članak 34.

Ovom odredbom utvrđuje se način izbora pučkog pravobranitelja na način da najkasnije šest mjeseci prije isteka mandata pučkog pravobranitelja, odnosno najkasnije 30 dana nakon prestanka dužnosti iz drugih razloga, Hrvatski sabor objavljuje javni poziv za predlaganje kandidata za pučkog pravobranitelja.

Stavak 2. propisuje da Odbor za Ustav, poslovnik i politički sustav te Odbor za ljudska prava Hrvatskog sabora zajednički predlažu Hrvatskom saboru najmanje dva kandidata temeljem pristiglih prijava iz javnog poziva.

Stavak 3. propisuje da pučkog pravobranitelja bira Hrvatski sabor na vrijeme od 8 godina većinom glasova svih zastupnika (apsolutna većina).

Članak 35.

Ovom odredbom utvrđuje se da za pučkog pravobranitelja može biti izabrana osoba koja ima hrvatsko državljanstvo s prebivalištem na području Republike Hrvatske, završen diplomski sveučilišni studij pravne struke ili specijalistički diplomski stručni studij pravne struke kojim se stječe 300 ECTS bodova ili četverogodišnji dodiplomski studij pravne struke kojim se stjecala visoka stručna sprema po ranijim propisima, najmanje 15 godina radnog iskustva u struci, koja je istaknuti stručnjak koji u javnosti uživa ugled osobe visokih moralnih načela te zaštitnika i promicatelja ljudskih prava i sloboda, odnosno vladavine prava, koja nije osuđivana za kaznena djela i protiv koje se ne vodi kazneni postupak za kaznena djela za koja se postupak pokreće po službenoj dužnosti te koja nije član političke stranke niti je obavljala

javnu političku funkciju u predstavničkim tijelima ili tijelima izvršne vlasti u posljednjih pet godina do dana objave javnog poziva.

Članak 36.

Ovom odredbom utvrđuje se način izbora zamjenika pučkog pravobranitelja na način da pučki pravobranitelj na temelju prethodnog javnog poziva za prijavu kandidata predlaže zamjenike pučkog pravobranitelja u roku od 60 dana od dana kada ga je Hrvatski sabor imenovao.

Stavak 2. propisuje da zamjenike pučkog pravobranitelja bira Hrvatski sabor običnom većinom na vrijeme od 8 godina.

Stavak 3. utvrđuje da dužnost zamjenika pučkog pravobranitelja prestaje istekom mandata pučkog pravobranitelja.

Članak 37.

Ovom odredbom utvrđuje se da za zamjenika pučkog pravobranitelja može biti izabrana osoba koja ispunjava uvjete iz članka 35. podstavaka 1., 5. i 6., ima završen diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij kojim se stječe 300 ECTS bodova ili četverogodišnji dodiplomski studij kojim se stjecala visoka stručna sprema po ranijim propisima, najmanje 10 godina radnog iskustva u struci te koja je istaknuti stručnjak u području za koje se predlaže.

Stavkom 2. propisuje se da se zamjenici pučkog pravobranitelja biraju se na način da se osigura ravnomjerna zastupljenost obaju spolova.

Stavak 3. utvrđuje da prednost pri izboru zamjenika pučkog pravobranitelja za osobe s invaliditetom ima osoba s invaliditetom ukoliko ispunjava sve propisane uvjete.

Članak 38.

Ovom odredbom utvrđuje se da pučki pravobranitelj i njegovi zamjenici prije stupanja na dužnost daju prisegu pred Hrvatskim saborom koja glasi: „Prisežem da ću se u svom radu držati Ustava i zakona i poštivati pravni poredak Republike Hrvatske i da ću svoju dužnost obavljati pravično, časno i savjesno, u najboljem interesu građana.“

Članak 39.

Ovom odredbom utvrđuje se da se pučki pravobranitelj razrješuje dužnosti prije isteka vremena na koje je izabran ako to sam zatraži, ako nastupe okolnosti zbog kojih više ne ispunjava uvjete za izbor iz članka 35. ovoga Zakona ili ako je spriječen obavljati dužnost u razdoblju duljem od šest mjeseci.

Stavak 2. propisuje da pučkog pravobranitelja razrješuje Hrvatski sabor većinom glasova svih zastupnika uz prethodno pribavljeno zajedničko mišljenje Odbora za ljudska prava te Odbora za Ustav, poslovnik i politički sustav.

Stavak 3. utvrđuje da u slučaju prestanka obavljanja dužnosti pučkog pravobranitelja prije isteka vremena na koje je izabran, zamjenici pučkog pravobranitelja obavljaju dužnost do izbora novog pučkog pravobranitelja i njegovih zamjenika.

Stavak 4. propisuje da zamjenike pučkog pravobranitelja razrješuje Hrvatski sabor na prijedlog pučkog pravobranitelja. Na razrješenje zamjenika na odgovarajući se način primjenjuju odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka.

Članak 40.

Ovom odredbom utvrđuje se da se za obavljanje poslova iz nadležnosti pučkog pravobranitelja osniva Ured pučkog pravobranitelja. U okviru Ureda pučkog pravobranitelja organiziraju se službe. Na čelu Ureda pučkog pravobranitelja je tajnik Ureda kojeg postavlja pučki pravobranitelj. Sjedište Ureda je u Zagrebu, a pučki pravobranitelj može uspostaviti i područne urede izvan sjedišta Ureda.

Članak 41.

Ovom odredbom propisuje se da pučki pravobranitelj donosi Poslovnik o radu kojim se uređuju pravila i način rada pučkog pravobranitelja i njegovih zamjenika, način održavanja zajedničkih kolegija, metodologija izrade godišnjih i posebnih izvješća, oblik istupa u javnosti, posebni načini rada u slučajevima povrede prava građana po višestrukim osnovama te druga pitanja od važnosti za obavljanje poslova pravobranitelja. Poslovnik o radu pučkog pravobranitelja potvrđuje Hrvatski sabor i objavljuje se u Narodnim novinama. Pučki pravobranitelj donosi Pravilnik o unutarnjem redu kojim se uređuje unutarnje ustrojstvo Ureda pučkog pravobranitelja, osnivanje službi, ovlasti tajnika Ureda pučkog pravobranitelja te broj službenika i namještenika potrebnih za obavljanje poslova iz djelokruga pučkog pravobranitelja. Pučki pravobranitelj može na temelju ovog Zakona i Poslovnika o radu donijeti i druge akte potrebne za uredno obavljanje poslova pučkog pravobranitelja.

Članak 42.

Ovom odredbom utvrđuje se osnivanje Savjeta za ljudska prava pučkog pravobranitelja kao savjetodavnog tijela koje razmatra i predlaže strateške smjernice u području promicanja ljudskih prava, osigurava kontinuiranu suradnju u području ljudskih prava između pučkog pravobranitelja, civilnog društva, akademske zajednice i medija te razmatra druga pitanja od značaja za rad pučkog pravobranitelja u području promicanja ljudskih prava.

Stavak 2. propisuje da članove Savjeta za ljudska prava imenuje pučki pravobranitelj na vrijeme od 4 godine iz redova predstavnika civilnog društva, nacionalnih manjina, akademske zajednice i medija. Članovi za svoj rad u Savjetu za ljudska prava ne primaju naknadu.

Stavkom 3. utvrđuje se da rad Savjeta za ljudska prava i broj i način predlaganja njegovih članova uređuje pučki pravobranitelj svojim Poslovnikom o radu.

Članak 43.

Ovom odredbom propisuje se da se sredstva za rad pučkog pravobranitelja osiguravaju u proračunu Republike Hrvatske, na temelju prijedloga pučkog pravobranitelja.

Članak 44.

Ovom odredbom utvrđuje se da pučki pravobranitelj izabran sukladno odredbama Zakona o pučkom pravobraniteljstvu (Narodne novine, broj 60/92) ostaje na dužnosti do isteka mandata na koji je izabran.

Stavkom 2. propisano je da će Hrvatski sabor pokrenuti postupak izbora pučkog pravobranitelja prema odredbama ovog Zakona šest mjeseci prije isteka mandata pučkog

pravobranitelja izabranog sukladno odredbama Zakona o pučkom pravobranitelju (Narodne novine, broj 60/92).

Članak 45.

Ovom odredbom propisuje se da danom stupanja na snagu ovog Zakona pravobraniteljica za djecu imenovana sukladno odredbama Zakona o pravobranitelju za djecu (Narodne novine, broj 96/2003) nastavlja privremeno obnašati dužnost zamjenika pučkog pravobranitelja za djecu do provedbe postupka izbora zamjenika pučkog pravobranitelja za djecu prema odredbama ovog Zakona.

Stavkom 2. utvrđuje se da danom stupanja na snagu ovog Zakona pravobraniteljica za ravnopravnost spolova imenovana sukladno odredbama Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, broj 116/2003) nastavlja privremeno obnašati dužnost zamjenika pučkog pravobranitelja za ravnopravnost spolova do provedbe postupka izbora zamjenika pučkog pravobranitelja za ravnopravnost spolova prema odredbama ovog Zakona.

Stavkom 3. utvrđuje se da danom stupanja na snagu ovog Zakona pravobraniteljica za osobe s invaliditetom imenovana sukladno odredbama Zakona o pravobranitelju za osobe s invaliditetom (Narodne novine, broj 107/2007) nastavlja privremeno obnašati dužnost zamjenika pučkog pravobranitelja za osobe s invaliditetom do provedbe postupka izbora zamjenika pučkog pravobranitelja za osobe s invaliditetom prema odredbama ovog Zakona.

Stavkom 4. utvrđuje se da danom stupanja na snagu ovog Zakona pučki pravobranitelj imenovat će iz redova zamjenika pučkog pravobranitelja imenovanih sukladno odredbama Zakona o pučkom pravobranitelju (Narodne novine, broj 60/92) jednog zamjenika pučkog pravobranitelja za zaštitu i promicanje temeljnih prava i jednog zamjenika pučkog pravobranitelja za starije osobe koji će privremeno obnašati dužnost zamjenika do provedbe postupka izbora zamjenika pučkog pravobranitelja za zaštitu i promicanje temeljnih prava i zamjenika pučkog pravobranitelja za starije osobe prema odredbama ovog Zakona.

Stavkom 5. utvrđuje se da u slučaju da osoba koja nastavlja privremeno obnašati dužnost jednog od zamjenika pučkog pravobranitelja prestane s obnašanjem dužnosti, pučki pravobranitelj imenovat će iz Ureda pučkog pravobranitelja novog zamjenika koji će privremeno obnašati tu dužnost do provedbe postupka izbora zamjenika pučkog pravobranitelja prema odredbama ovog Zakona.

Članak 46.

Ovom odredbom utvrđuje se da predmeti zaprimljeni u uredima pučkog pravobranitelja, pravobraniteljice za djecu, pravobraniteljice za ravnopravnost spolova i pravobraniteljice za osobe s invaliditetom do 31. prosinca 2011. godine dovršit će se po odredbama Zakona o pučkom pravobranitelju (Narodne novine, broj 60/92), Zakona o pravobranitelju za djecu (Narodne novine, broj 96/2003), Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, broj 116/2003) te Zakona o pravobranitelju za osobe s invaliditetom (Narodne novine, broj 107/2007).

Članak 47.

Ovim člankom utvrđuje se da danom stupanja na snagu ovoga Zakona, zamjenicima pučkog pravobranitelja imenovanim sukladno odredbama Zakona o pučkom pravobranitelju (Narodne novine, broj 60/92), zamjenicima pravobraniteljice za djecu imenovanim sukladno odredbama Zakona o pravobranitelju za djecu (Narodne novine, broj 96/2003), zamjenicima

pravobraniteljice za ravnopravnost spolova imenovanim sukladno odredbama Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, broj 116/2003) te zamjenicima pravobraniteljice za osobe s invaliditetom imenovanim sukladno odredbama Zakona o pravobranitelju za osobe s invaliditetom (Narodne novine, broj 107/2007) prestaje mandat te oni postaju državni službenici Ureda pučkog pravobranitelja i raspoređuju se na odgovarajuća radna mjesta sukladno stručnoj spremi.

Stavkom 2. propisuje se da odredba iz stavka 1. ovog članka ne primjenjuje se na zamjenike pučkog pravobranitelja imenovanim sukladno odredbama Zakona o pučkom pravobranitelju (Narodne novine, broj 60/92) koje će pučki pravobranitelj imenovati za obavljanje dužnosti zamjenika pravobranitelja za zaštitu i promicanje temeljnih prava i zamjenika pučkog pravobranitelja za starije osobe.

Članak 48.

Ovom odredbom utvrđuje se da danom stupanja na snagu ovoga Zakona državni službenici i namještenici zatečeni u Uredu pravobraniteljice za djecu, Uredu pravobraniteljice za ravnopravnost spolova i Uredu pravobraniteljice za osobe s invaliditetom preuzimaju se u Ured pučkog pravobranitelja te se raspoređuju na odgovarajuća radna mjesta sukladno stručnoj spremi

Stavkom 2. propisuje se da danom stupanja na snagu ovoga Zakona državni službenici i namještenici zatečeni u Uredu pučkog pravobranitelja nastavljaju s radom u Uredu pučkog pravobranitelja te se raspoređuju na odgovarajuća radna mjesta sukladno stručnoj spremi.

Članak 49.

Ovim člankom utvrđuje se da danom stupanja na snagu ovoga Zakona pučki pravobranitelj preuzima poslove, imovinu, opremu, pismohranu i drugu dokumentaciju, sredstva za rad, financijska sredstva te prava i obaveze Ureda pravobraniteljice za djecu, Ureda pravobraniteljice za ravnopravnost spolova i Ureda pravobraniteljice za osobe s invaliditetom.

Članak 50.

Ovim člankom propisuje se da danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Uredba o osnivanju Centra za ljudska prava (Narodne novine, br. 65/2005 i 19/2010), a pučki pravobranitelj preuzima poslove, imovinu, opremu, pismohranu i drugu dokumentaciju te sredstva za rad Centra za ljudska prava.

Stavkom 2. propisuje se da danom iz stavka 1. ovog članka zaposlenici Centra za ljudska prava postaju državni službenici, odnosno namještenici Ureda pučkog pravobranitelja i raspoređuju se na odgovarajuća radna mjesta sukladno stručnoj spremi.

Stavkom 3. utvrđuje se da će ministarstvo pravosuđa će u ime Vlade Republike Hrvatske provesti postupak brisanja Centra za ljudska prava iz sudskog registra do 31. prosinca 2011. godine.

Članak 51.

Ovom odredbom propisuje se da danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti: Zakon o pučkom pravobranitelju (Narodne novine, broj 60/92), Zakon o pravobranitelju za djecu (Narodne novine, broj 96/2003), odredbe članka 19. – 26. i članka 42. stavka 1. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, broj 82/2008) koje se odnose na

pravobranitelja za ravnopravnost spolova, te Zakon o pravobranitelju za osobe s invaliditetom (Narodne novine, broj 107/2007).

Stavkom 2. propisuje se da podzakonski propisi doneseni na temelju Zakona o pučkom pravobranitelju (Narodne novine, broj 60/92) ostaju na snazi do donošenja podzakonskih propisa na temelju ovog Zakona osim ako nisu u suprotnosti s odredbama ovog Zakona..

Stavkom 3. propisuje se da će pučki pravobranitelj donijeti Poslovnik o radu i Pravilnik o unutarnjem redu prema odredbama ovog Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 52.

Ovom odredbom utvrđuje se da Danom stupanja na snagu ovoga Zakona svi poslovi koji su posebnim zakonima stavljeni u djelokrug pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, pravobraniteljice za djecu i pravobraniteljice za osobe s invaliditetom prelaze u nadležnost pučkog pravobranitelja.

Članak 53.

Ovim člankom propisuje se stupanje na snagu Zakona.

TEKST ODREDBI VAŽEĆIH ZAKONA KOJI PRESTAJU VAŽITI

Tekst odredbi važećih propisa koji prestaju važiti danom stupanja na snagu novog Zakona o pučkom pravobranitelju nalazi se u prilogu.

ZASTUPNIČKI DOM SABORA REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

UKAZ

o proglašenju Zakona o pučkom pravobranitelju

Proglašavam Zakon o pučkom pravobranitelju, koji je donio Zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske na sjednici 25. rujna 1992.

Broj : PA4-70/ 1-92.

Zagreb, 25. rujna 1992.

Predsjednik Republike Hrvatske

dr. Franjo Tuđman, v. r

ZAKON

o pučkom pravobranitelju

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom se uređuje djelokrug, način rada, uvjeti za izbor i razrješenje pučkog pravobranitelja i njegovih zamjenika.

Članak 2.

Pučki pravobranitelj je neovisan i samostalan u svom radu. Nitko mu ne smije davati upute i naloge za njegov rad. Pučki pravobranitelj djeluje u okviru ustavnih i zakonskih odredbi i međunarodnih pravnih akata o ljudskim pravima i slobodama koje je prihvatila Republika Hrvatska. Pučki pravobranitelj je dužan u svom radu držati se načela pravičnosti i morala.

Članak 3.

Pučkog pravobranitelja bira i razrješuje Zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske. Pučki pravobranitelj ima tri zamjenika. Zamjenike pučkog pravobranitelja bira i razrješuje Zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske na prijedlog pučkog pravobranitelja. Pučki pravobranitelj i njegovi zamjenici biraju se na vrijeme od osam godina i mogu biti ponovno izabrani.

Članak 4.

U obavljanju poslova iz svog djelokruga, pučki pravobranitelj može zatražiti pomoć znanstvenika i stručnjaka sa sveučilišta, instituta i sličnih ustanova, a oni su dužni pružiti mu zatraženu pomoć u primjerenom roku. Pučki pravobranitelj ima stručnu službu.

II. DJELOKRUG I NAČIN RADA

Članak 5.

Pučki pravobranitelj razmatra pojedinačne slučajeve ugroženosti prava građana koje su im prilikom izvršavanja poslova iz svoje nadležnosti prouzročili organi državne uprave, tijela s javnim ovlastima ili djelatnici u tim organima ili tijelima. Pučki pravobranitelj razmatra i druga pitanja koja su od interesa za zaštitu ustavnih i zakonskih prava koja se temelje na drugim izvorima saznanja (putem sredstava javnog priopćavanja i sl.), a odnose se na nepravilan rad organa i tijela iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 6.

Pučki pravobranitelj u pravilu ne postupa u stvarima o kojima, je u tijeku upravni ili drugi postupak.

Članak 7.

Pučki pravobranitelj upozorava, obavještava, predlaže i daje preporuke. Ako utvrdi da se radi o povredi prava s elementima kaznenog djela, prekršaja ili povrede radne discipline, pučki pravobranitelj može predložiti pokretanje kaznenog, prekršajnog ili disciplinskog postupka. Organi državne uprave i tijela s javnim ovlastima moraju odmah, a najkasnije u roku od 30 dana, obavijestiti pučkog pravobranitelja o poduzetim mjerama povodom njegovog upozorenja, prijedloga ili preporuke. Ako organi i tijela iz stavka 3. ovoga članka ne postupe u propisanom roku u skladu s traženjem pučkog pravobranitelja ili ne postupe po njegovim preporukama, pučki pravobranitelj će o tome obavijestiti Sabor Republike Hrvatske i javnost. Pučki pravobranitelj može svoja upozorenja, obavještenja, prijedloge, preporuke i izvješća objaviti u sredstvima javnog priopćavanja koja su ih dužna objaviti.

Članak 8.

Pučki pravobranitelj podnosi Saboru Republike Hrvatske godišnje izvješće o svom radu. U izvješću pučki pravobranitelj objavljuje podatke do kojih je došao o stupnju poštivanja ustavnih i zakonskih prava građana.

Članak 9.

Kada se radi o ugroženosti većeg stupnja u pitanjima koja su od interesa za zaštitu ustavnih i zakonskih prava, pučki pravobranitelj može o tim slučajevima i pored godišnjeg izvješća podnijeti izvješće Saboru Republike Hrvatske i nadležnom ministarstvu.

Članak 10.

Pučki pravobranitelj može inicirati Saboru Republike Hrvatske donošenje izmjena zakona koji se odnose na zaštitu ustavnih i zakonskih prava građana.

Članak 11.

Pučkom pravobranitelju su dostupni svi podaci i informacije i on ima pravo uvida u svu dokumentaciju iz nadležnosti Republike Hrvatske i u sve akte organa državne uprave i tijela s javnim ovlastima pa i u one u kojima je odlučivano po pravu diskrecione ocjene, bez obzira na stupanj njihove tajnosti. Propisi o čuvanju tajne obvezuju pučkog pravobranitelja i njegove zamjenike i nakon prestanka službe. Organi državne uprave i tijela s javnim ovlastima dužni su omogućiti pučkom pravobranitelju dostupnost informacijama i dokumentaciji iz stavka 1. ovoga članka kao i pružiti mu svaku drugu pomoć koju od njih zatraži pučki pravobranitelj. Djelatnici u organima državne uprave i tijelima s javnim ovlastima dužni su surađivati s pučkim pravobraniteljem i na njegov zahtjev podnositi izvješća i odgovarati na upite.

III. POSTUPOVNE ODREDBE

Članak 12.

Pučki pravobranitelj poduzima radnje ispitivanja pojedinačne povrede ustavnih i zakonskih prava građana, propusta ili drugih nepravilnosti u radu organa uprave ili tijela s javnim ovlastima na svoju inicijativu ili na zahtjev građana. Svatko ima pravo podnošenja pritužbe pučkom pravobranitelju bez obzira na to da li je zbog povrede ustavnih i zakonskih prava građana neposredno oštećen, a pučki pravobranitelj slobodno odlučuje da li će pritužbu uzeti u razmatranje i u kojem opsegu.

Članak 13.

Na pritužbu pučkom pravobranitelju ne plaća se taksa.

Članak 14.

Kada pučki pravobranitelj dovrši postupak pokrenut na zahtjev građana, o poduzetom obavještava podnositelja pritužbe. Svoja stajališta o povredi ustavnih i zakonskih prava građana, pučki pravobranitelj dostavlja organima državne uprave, odnosno tijelima s javnim ovlastima na koje se ta stajališta odnose s upozorenjem, prijedlogom ili preporukom.

Članak 15.

Pučki pravobranitelj može u svako doba pregledati kazneno-popravne domove i druge ustanove u kojima se ograničava sloboda kretanja. Pučki pravobranitelj ima pravo pristupa i pregleda svih prostorija u tim ustanovama. Nakon obavljenog pregleda, pučki pravobranitelj po potrebi sačinjava izvješće koje dostavlja organu koji obavlja nadzor nad tim ustanovama. Ukoliko u izvješću ima primjedbi na rad ustanova, nadzorni organ obavijestit će odmah, a najkasnije u roku od 30 dana, pučkog pravobranitelja o tome što je učinio u svezi s njegovim izvješćem.

IV. IZBOR I RAZRJEŠENJE PUČKOG PRAVOBRANITELJA

Članak 16.

Za pučkog pravobranitelja može biti izabran hrvatski državljanin, diplomirani pravnik, s najmanje 15 godina radnog iskustva u pravnoj struci i koji se istakao u toj struci, te koji je osobnim zalaganjem javnosti poznat u oblasti zaštite ljudskih prava.

Članak 17.

Prije stupanja na dužnost, pučki pravobranitelj i njegovi zamjenici daju prisegu pred Zastupničkim domom Sabora Republike Hrvatske. Prisega glasi: "Prisežem da ću se u svom radu držati Ustava i zakona i poštivati pravni poredak Republike Hrvatske i da ću svoju dužnost obavljati pravično, časno i savjesno."

Članak 18.

Zamjenik pučkog pravobranitelja može biti osoba koja udovoljava uvjetima iz članka 16. ovoga Zakona.

Članak 19.

Pučki pravobranitelj i njegovi zamjenici bit će razriješeni od dužnosti prije isteka vremena za koje su izabrani:

1. ostavkom prihvaćenom od Zastupničkog doma Sabora Republike Hrvatske;
2. gubitkom hrvatskog državljanstva;
3. ako tako odluči Zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 20.

Pučki pravobranitelj donosi poslovnik o svom radu kojim se pobliže uređuje organizacija i način rada, koji potvrđuje Zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske.

Članak 21.

Sredstva za rad pučkog pravobranitelja, njegovih zamjenika i strčne službe osigurava se u proračunu Republike Hrvatske.

Članak 22.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama".

Klasa:713-02/92-01/08

Zagreb, 25. rujna 1992.

ZASTUPNIČKI DOM SABORA REPUBLIKE HRVATSKE
Predsjednik Zastupničkog doma Sabora
Stjepan Mesić, v. r.

HRVATSKI SABOR

1221

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O PRAVOBRANITELJU ZA DJECU

Proglašavam Zakon o pravobranitelju za djecu, koji je donio Hrvatski sabor na sjednici 29. svibnja 2003.

Broj: 01-081-03-2100/2
Zagreb, 3. lipnja 2003.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON

O PRAVOBRANITELJU ZA DJECU

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje djelokrug i način rada te uvjeti za imenovanje i razrješenje pravobranitelja za djecu i njegovih zamjenika.

Članak 2.

Pravobranitelj za djecu štiti, prati i promiče prava i interese djece na temelju Ustava Republike Hrvatske, međunarodnih ugovora i zakona.

Članak 3.

(1) Pravobranitelj za djecu djeluje neovisno i samostalno, držeći se načela pravičnosti i morala.

(2) Pravobranitelju za djecu nitko ne smije davati upute i naloge u njegovu radu.

(3) Pravobranitelj za djecu i njegovi zamjenici ne smiju pripadati niti jednoj političkoj stranci niti sudjelovati u političkim aktivnostima.

Članak 4.

(1) Pravobranitelj za djecu imenuje i razrješava Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.

(2) Pravobranitelj za djecu ima dva zamjenika koje imenuje i razrješava Hrvatski sabor na prijedlog pravobranitelja za djecu.

(3) Pravobranitelj za djecu i njegovi zamjenici dužnosnici su Republike Hrvatske, imenuju se na vrijeme od osam godina i mogu biti ponovno imenovani.

Članak 5.

Djetetom, u smislu ovoga Zakona, smatra se svaka osoba mlađa od 18 godina.

DJELOKRUG I NAČIN RADA

Članak 6.

(1) Pravobranitelj za djecu:

- prati usklađenost zakona i drugih propisa u Republici Hrvatskoj koji se odnose na zaštitu prava i interesa djece s odredbama Ustava Republike Hrvatske, Konvencije o pravima djeteta i drugih međunarodnih dokumenata koji se odnose na zaštitu prava i interesa djece,
- prati izvršavanje obveza Republike Hrvatske koje proizlaze iz Konvencije o pravima djeteta i drugih međunarodnih dokumenata koji se odnose na zaštitu prava i interesa djece,
- prati primjenu svih propisa koji se odnose na zaštitu prava i interesa djece,
- prati povrede pojedinačnih prava djece i proučava opće pojave i načine povreda prava i interesa djece,
- zalaže se za zaštitu i promicanje prava i interesa djece s posebnim potrebama,
- predlaže poduzimanje mjera za izgradnju cjelovitog sustava zaštite i promicanja prava i interesa djece te za sprječavanje štetnih djelovanja koja ugrožavaju prava i interese djece,
- obavještava javnost o stanju prava djece,
- obavlja druge poslove određene ovim Zakonom.

Članak 7.

(1) Pravobranitelj za djecu upoznaje i savjetuje djecu o načinu ostvarivanja i zaštite njihovih prava i interesa.

(2) Pravobranitelj za djecu surađuje s djecom, potiče djecu na izjašnjavanje i uvažava njihovo mišljenje, inicira i sudjeluje u javnim aktivnostima usmjerenim na poboljšanje položaja djece te predlaže mjere za povećanje utjecaja djece u društvu.

Članak 8.

Pravobranitelj može sudjelovati u postupku izrade nacрта prijedloga propisa koji se odnose na prava djece ili kojima se uređuju pitanja od značaja za djecu.

Članak 9.

Kad u praćenju stanja u okviru svog djelokruga rada ocijeni potrebnim, pravobranitelj za djecu može potaknuti donošenje i izmjene zakona i drugih propisa koji se odnose na prava i zaštitu djece.

Članak 10.

(1) U obavljanju poslova iz svog djelokruga pravobranitelj za djecu je ovlašten upozoravati, predlagati i davati preporuke.

(2) Pravobranitelj za djecu je ovlašten nadležnim tijelima državne uprave, tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnim i fizičkim osobama predlagati poduzimanje mjera za sprječavanje štetnih djelovanja koja ugrožavaju prava i interese djece i zahtijevati izvješća o poduzetim mjerama.

Članak 11.

(1) Tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i pravne i fizičke osobe, obavezni su surađivati s pravobraniteljem za djecu i na njegov zahtjev podnositi izvješća i odgovarati na upite.

(2) Tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne i fizičke osobe dužne su odmah, a najkasnije u roku od 15 dana izvijestiti pravobranitelja za djecu o poduzetom u povodu njegovog upozorenja, prijedloga ili preporuke.

(3) Ako tijela i pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka ne postupe u propisanom roku prema njegovom traženju, pravobranitelj za djecu će o tome obavijestiti tijelo koje obavlja nadzor nad njihovim radom.

(4) Ako tijelo koje obavlja nadzor nad radom tijela i pravnih osoba iz stavka 1. ovoga članka u roku od 8 dana ne izvijesti o utvrđenim činjenicama i poduzetim mjerama, pravobranitelj za djecu će o tome obavijestiti Vladu Republike Hrvatske.

Članak 12.

Sva tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne i fizičke osobe dužne su pravobranitelju za djecu osigurati dostupnost i uvid u sve podatke, informacije i akte koji se odnose na prava i zaštitu djece, bez obzira na stupanj njihove tajnosti.

Članak 13.

(1) Pravobranitelj za djecu ima pravo pristupa u prostorije i uvida u način ostvarivanja brige o djeci koja borave ili su privremeno, odnosno trajno smještena kod fizičkih i pravnih osoba i drugih pravnih subjekata na temelju posebnih propisa.

(2) O obavljenom uvidu iz stavka 1. ovoga članka sastavlja se izvješće koje se dostavlja i tijelu koje obavlja nadzor nad radom osoba iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Tijelo iz stavka 2. ovoga članka dužno je u roku od 30 dana od dana zaprimanja izvješća, a u hitnim slučajevima bez odgode, izvijestiti pravobranitelja za djecu o poduzetim radnjama.

(4) Ako tijelo koje obavlja nadzor ne dostavi izvješće u roku iz stavka 3. ovoga članka, pravobranitelj za djecu će o tome obavijestiti Vladu Republike Hrvatske i sredstva javnog priopćavanja.

Članak 14.

Ako u obavljanju dužnosti pravobranitelj za djecu sazna da je dijete izvrgnuto tjelesnom ili duševnom nasilju, spolnoj zloporabi, zlostavljanju ili izrabljivanju, zanemarivanju ili nehajnom postupanju dužan je odmah podnijeti prijavu nadležnom državnom odvjetništvu te upozoriti nadležan centar za socijalnu skrb i predložiti mjere za zaštitu prava i interesa djeteta.

Članak 15.

(1) Pravobranitelj za djecu može zatražiti stručnu pomoć znanstvenih i stručnih osoba i ustanova, u čijem su djelokrugu istraživanja zaštita, skrb, razvitak i prava djece, a isti su mu dužni tu pomoć pružiti.

(2) Znanstvene i stručne ustanove iz stavka 1. ovoga članka dužne su pravobranitelju za djecu traženu pomoć pružiti u primjerenom roku.

Članak 16.

(1) Svatko ima pravo pravobranitelju za djecu podnijeti prijedlog za razmatranje pitanja od značaja za zaštitu prava i interesa djece.

(2) Pravobranitelj za djecu će obavijestiti podnosioca o aktivnostima poduzetim povodom njegova prijedloga.

Članak 17.

Pravobranitelj za djecu ne može biti pozvan na odgovornost, pritvoren ili kažnjen za izraženo mišljenje i poduzete radnje u okviru svog djelokruga rada, osim ako se radi o kršenju zakona od strane pravobranitelja za djecu koje predstavlja kazneno djelo.

Članak 18.

(1) Pravobranitelj za djecu podnosi jednom godišnje izvješće Hrvatskom saboru o svom radu.

(2) Pravobranitelj za djecu ima pravo Hrvatskome saboru podnijeti i posebna izvješća kada ocijeni potrebnim, radi poduzimanja mjera od značaja za zaštitu prava i interesa djece.

Članak 19.

(1) Stručni i administrativni poslovi za pravobranitelja za djecu obavljaju se u Uredu pravobranitelja za djecu.

(2) Sjedište Ureda pravobranitelja za djecu je u Zagrebu.

Članak 20.

(1) Pravobranitelj za djecu donosi poslovnik o svom radu kojim se uređuje način i organizacija rada, unutarnji ustroj stručne službe te druga pitanja značajna za rad.

(2) Poslovnik o radu potvrđuje Hrvatski sabor.

Članak 21.

Sredstva za rad pravobranitelja za djecu, njegovih zamjenika i stručne službe osiguravaju se u proračunu Republike Hrvatske.

IMENOVANJE I RAZRJEŠENJE PRAVOBRANITELJA ZA DJECU

Članak 22.

(1) Za pravobranitelja za djecu može biti imenovan hrvatski državljanin koji ima visoku stručnu spremu, najmanje 10 godina radnog iskustva i koji je osobnim zalaganjem javnosti poznat u području promicanja i zaštite prava djeteta.

(2) Za zamjenika pravobranitelja za djecu mogu biti imenovani hrvatski državljani koji imaju visoku stručnu spremu i najmanje 5 godina radnog iskustva.

(3) Jedan od zamjenika pravobranitelja za djecu mora imati visoku stručnu spremu pravnog smjera.

(4) Osoba koja je pravomoćno osuđena za kazneno djelo ne može biti imenovana za pravobranitelja za djecu niti za njegova zamjenika.

Članak 23.

(1) Vlada Republike Hrvatske pokreće postupak za imenovanje pravobranitelja za djecu najkasnije 3 mjeseca prije isteka mandata pravobranitelja za djecu, odnosno najkasnije 30 dana nakon prestanka dužnosti pravobranitelja za djecu iz drugih zakonom određenih razloga.

(2) Pravobranitelj za djecu pokreće postupak za imenovanje zamjenika najkasnije u roku od 3 mjeseca prije isteka mandata zamjenika, odnosno 30 dana nakon prestanka dužnosti zamjenika iz drugih zakonom određenih razloga.

Članak 24.

(1) Pravobranitelj za djecu i njegovi zamjenici prije stupanja na dužnost, daju prisegu pred Hrvatskim saborom.

(2) Prisega glasi: »Prisežem da ću se u svom radu držati Ustava i zakona, poštovati pravni poredak Republike Hrvatske i da ću svoju dužnost obavljati pravično, časno, savjesno i nepristrano u najboljem interesu djece.«

Članak 25.

Pravobranitelj za djecu i njegovi zamjenici bit će razriješeni dužnosti prije isteka vremena na koje su imenovani u slučaju:

1. na vlastiti zahtjev,
2. gubitka hrvatskog državljanstva,
3. trajnog gubitka sposobnosti za obnašanje dužnosti,
4. pravomoćne osude za kazneno djelo, ili
5. neprihvatanja godišnjeg izvješća o radu ili nezakonitog, nepravodobnog ili nestručnog obavljanja svoje dužnosti.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 26.

Vlada Republike Hrvatske će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona predložiti Hrvatskom saboru pravobranitelja za djecu.

Članak 27.

Pravobranitelj za djecu će u roku od 30 dana od dana imenovanja predložiti Hrvatskom saboru zamjenike pravobranitelja za djecu.

Članak 28.

Pravobranitelj za djecu će donijeti poslovnik iz članka 20. ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na dužnost.

Članak 29.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 713-01/02-01/01
Zagreb, 29. svibnja 2003.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Zlatko Tomčić, v. r.

**ZAKON
O RAVNOPRAVNOSTI SPOLOVA**

**2. NEOVISNO TIJELO ZA SUZBIJANJE DISKRIMINACIJE U PODRUČJU
RAVNOPRAVNOSTI SPOLOVA**

Članak 19.

(1) Poslove neovisnog tijela nadležnog za suzbijanje diskriminacije u području ravnopravnosti spolova obavlja pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova.

(2) Pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova u okviru svoga rada:

1. zaprima prijave svih fizičkih i pravnih osoba vezane uz diskriminaciju u području ravnopravnosti spolova,

2. pruža pomoć fizičkim i pravnim osobama koje su podnijele pritužbu zbog spolne diskriminacije pri pokretanju sudskog postupka,

3. poduzima radnje ispitivanja pojedinačnih prijava do pokretanja sudskog spora,

4. uz pristanak stranaka provodi postupak mirenja uz mogućnost sklapanja izvan sudske nagodbe,

5. prikuplja i analizira statističke podatke o slučajevima spolne diskriminacije,

6. provodi neovisna istraživanja o diskriminaciji, objavljuje neovisna izvješća i razmjenjuje raspoložive informacije s odgovarajućim europskim tijelima.

Članak 20.

(1) Pravobranitelja/icu za ravnopravnost spolova (u daljnjem tekstu: pravobranitelj/ica) imenuje i razrješava Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.

(2) Pravobranitelj/ica ima zamjenika/cu koje imenuje i razrješava Hrvatski sabor na prijedlog pravobranitelja/ice.

(3) Pravobranitelj/ica i njegov/njezin zamjenik/ica dužnosnici su Republike Hrvatske, imenuju se na vrijeme od 8 godina i mogu biti ponovno imenovani.

(4) Pravobranitelj/ica i njegov/njezin zamjenik/ca moraju biti različitog spola, a jedan/na od njih mora imati završen diplomski sveučilišni studij pravne struke.

(5) Za pravobranitelja/icu i njegovog/njezinog zamjenika/icu može biti imenovan hrvatski državljanin/ka koji ima završen diplomski sveučilišni studij i koji/a je osobnim zalaganjem poznat/a javnosti u području zaštite ljudskih prava.

Članak 21.

Pravobranitelj/ica i njegov/njezin zamjenik/ica bit će razriješeni dužnosti prije isteka vremena na koje su imenovani u slučaju:

1. vlastitog zahtjeva,
2. gubitka hrvatskog državljanstva,
3. trajnoga gubitka sposobnosti za obnašanje dužnosti,
4. pravomoćne osude za kazneno djelo, ili
5. neprihvatanja godišnjeg izvješća o radu ili nezakonitog, nepravodobnog ili nestručnog obavljanja svoje dužnosti.

Članak 22.

(1) Pravobranitelj/ica djeluje neovisno i samostalno, prati provođenje ovoga Zakona i drugih propisa koji se tiču ravnopravnosti spolova i najmanje jednom godišnje izvješćuje Hrvatski sabor.

(2) Pravobranitelj/ica razmatra slučajeve kršenja načela ravnopravnosti spolova, slučajeve diskriminacije prema pojedincima ili grupama pojedinaca koje su počinila tijela državne uprave, jedinice tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave i druga tijela s javnim ovlastima, zaposleni u tim tijelima i druge pravne i fizičke osobe.

(3) Svatko se može obratiti pravobranitelju/ici zbog povreda odredbi ovoga Zakona bez obzira da li je neposredno oštećen, osim ako se oštećena strana tome izrijeком protivi.

Članak 23.

(1) U obavljanju poslova iz svoga djelokruga pravobranitelj/ica je ovlašten/a upozoravati, predlagati i davati preporuke.

(2) Tijela iz članka 22. stavka 2. ovoga Zakona dužna su pisanim putem obavijestiti pravobranitelja/icu o mjerama i radnjama poduzetim u skladu s upozorenjima, prijedlozima i preporukama najkasnije u roku od 30 dana od dana primitka upozorenja, prijedloga i preporuka pravobranitelja/ice.

(3) Pravobranitelj/ica je ovlašten/a od tijela iz članka 22. stavka 2. ovoga Zakona tražiti izvješća, a u slučaju neudovoljavanja zahtjeva, ili u slučaju nedostavljanja obavijesti iz stavka 2. ovoga članka u propisanom roku, pravobranitelj/ica može tražiti provođenje nadzora od tijela koje obavlja nadzor nad njihovim radom.

(4) Ako u obavljanju poslova pravobranitelj/ica sazna za povredu odredbi ovoga Zakona s obilježjima kaznenog djela podnijet će prijavu nadležnom državnom odvjetništvu.

Članak 24.

(1) Pravobranitelj/ica ima pravo podnijeti prijedlog za pokretanje postupka ocjene ustavnosti zakona, odnosno ustavnosti i zakonitosti drugih propisa ako ocijeni da je povrijeđeno načelo ravnopravnosti spolova.

(2) Ako pravobranitelj/ica utvrdi da je povrijeđeno načelo ravnopravnosti spolova zbog nesuklađenosti propisa s ovim Zakonom, predložiti će pokretanje postupka izmjene takvog propisa.

(3) Pravobranitelj/ica u obavljanju svojih poslova može zatražiti stručnu pomoć znanstvenih i stručnih osoba i institucija.

Članak 25.

(1) Državna tijela i pravne osobe s javnim ovlastima, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe u pretežitom vlasništvu države ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te pravne i fizičke osobe, dužne su pravobranitelju/ici dati sve potrebne informacije i dostaviti na uvid dokumentaciju bez obzira na stupanj tajnosti najkasnije u roku od 30 dana od dana primitka zahtjeva.

(2) Pravobranitelj/ica i osobe zaposlene u njegovom/njezinom uredu, dužni su podatke za koje su saznali u obavljanju poslova čuvati kao službenu tajnu.

Članak 26.

(1) Pravobranitelj/ica donosi poslovnik o svom radu kojim se uređuje način i organizacija rada, unutarnji ustroj stručne službe te druga pitanja značajna za obavljanje poslova pravobranitelja/ice.

(2) Poslovnik o radu iz stavka 1. ovoga članka potvrđuje Hrvatski sabor.

Članak 42.

(1) Stupanjem na snagu ovoga Zakona ostaje na snazi Odluka o imenovanju pravobraniteljice za ravnopravnost spolova (»Narodne novine« br. 157/03.).

HRVATSKI SABOR

3127

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O PRAVOBRANITELJU ZA OSOBE S INVALIDITETOM

Proglašavam Zakon o pravobranitelju za osobe s invaliditetom, kojega je Hrvatski sabor donio na sjednici 3. listopada 2007. godine.

Klasa: 011-01/07-01/125
Urbroj: 71-05-03/1-07-2
Zagreb, 10. listopada 2007.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON

O PRAVOBRANITELJU ZA OSOBE S INVALIDITETOM

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje djelokrug i način rada te uvjeti za imenovanje i razrješenje pravobranitelja za osobe s invaliditetom i njegovih zamjenika.

Članak 2.

Pravobranitelj za osobe s invaliditetom štiti, prati i promiče prava i interese osoba s invaliditetom na temelju Ustava Republike Hrvatske, međunarodnih ugovora i zakona.

Članak 3.

- (1) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom djeluje neovisno i samostalno, držeći se načela pravičnosti i morala.
- (2) Pravobranitelju za osobe s invaliditetom nitko ne smije davati upute i naloge u njegovu radu.
- (3) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom i njegovi zamjenici ne smiju pripadati ni jednoj političkoj stranci ni sudjelovati u političkim aktivnostima.

Članak 4.

(1) Pravobranitelja za osobe s invaliditetom imenuje i razrješava Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.

(2) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom ima dva zamjenika koje imenuje i razrješava Hrvatski sabor na prijedlog pravobranitelja za osobe s invaliditetom.

(3) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom i njegovi zamjenici dužnosnici su Republike Hrvatske, imenuju se na vrijeme od osam godina i mogu biti ponovno imenovani.

Članak 5.

Osoba s invaliditetom je osoba koja se prema važećim propisima u Republici Hrvatskoj smatra osobom s invaliditetom.

DJELOKRUG I NAČIN RADA

Članak 6.

Pravobranitelj za osobe s invaliditetom:

- prati usklađenost zakona i drugih propisa u Republici Hrvatskoj, koji se odnose na zaštitu prava i interesa osoba s invaliditetom, s odredbama Ustava Republike Hrvatske i međunarodnih dokumenata koji se odnose na zaštitu prava i interesa osoba s invaliditetom,
- prati izvršavanje obveza Republike Hrvatske koje proizlaze iz međunarodnih dokumenata koji se odnose na zaštitu prava i interesa osoba s invaliditetom,
- prati primjenu politika, nacionalnih strategija i programa Republike Hrvatske koji se odnose na zaštitu prava i interesa osoba s invaliditetom,
- skrbi o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda osoba s invaliditetom te o suzbijanju svih oblika diskriminacije zbog invaliditeta,
- razmatra slučajeve povrede prava osoba s invaliditetom, izvještava javnost o povredama prava osoba s invaliditetom te poduzima radnje u svrhu njihova sprečavanja,
- zalaže se za zaštitu i promicanje prava i interesa osoba s invaliditetom,
- predlaže poduzimanje mjera za izgradnju cjelovitog sustava zaštite i promicanja prava i interesa osoba s invaliditetom,
- predlaže poduzimanje mjera usmjerenih na unapređenje kvalitete življenja osoba s invaliditetom,
- predlaže poduzimanje mjera usmjerenih na unapređenje kvalitete življenja obitelji osoba s invaliditetom,
- prikuplja informacije i obavještava javnost o stanju prava osoba s invaliditetom,
- obavlja druge poslove određene ovim Zakonom.

Članak 7.

(1) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom sudjeluje u postupku izrade nacrtu prijedloga propisa koji se odnose na prava osoba s invaliditetom ili kojima se uređuju pitanja od značaja za osobe s invaliditetom.

(2) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom može potaknuti donošenje i izmjene zakona i drugih propisa koji se odnose na prava i zaštitu osoba s invaliditetom.

Članak 8.

(1) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom pruža savjetodavnu pomoć osobama s invaliditetom o načinu ostvarivanja i zaštite njihovih prava i interesa.

(2) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom surađuje s udrugama osoba s invaliditetom, udrugama koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom te inicira i sudjeluje u javnim aktivnostima usmjerenim na poboljšanje položaja osoba s invaliditetom.

Članak 9.

(1) U obavljanju poslova iz svog djelokruga pravobranitelj za osobe s invaliditetom ovlašten je upozoravati, predlagati, obavještavati i davati preporuke.

(2) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom ovlašten je nadležnim tijelima državne uprave, tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnim i fizičkim osobama predlagati poduzimanje mjera za poboljšanje položaja osoba s invaliditetom i zahtijevati izvješća o poduzetim mjerama.

Članak 10.

(1) Tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne i fizičke osobe obvezni su surađivati s pravobraniteljem za osobe s invaliditetom i na njegov zahtjev podnositi izvješća i odgovarati na upite.

(2) Tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne i fizičke osobe dužne su odmah, a najkasnije u roku od 15 dana izvijestiti pravobranitelja za osobe s invaliditetom o poduzetom u povodu njegovog upozorenja, prijedloga ili preporuke.

(3) Ako tijela i pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka ne postupe u propisanom roku prema njegovom traženju, pravobranitelj za osobe s invaliditetom će, u roku od 30 dana, o tome obavijestiti tijelo koje obavlja nadzor nad njihovim radom.

(4) Ako tijelo koje obavlja nadzor nad radom tijela i pravnih osoba iz stavka 1. ovoga članka u roku od 8 dana ne izvijesti o utvrđenim činjenicama i poduzetim mjerama, pravobranitelj za osobe s invaliditetom, u roku od 30 dana, o tome će obavijestiti Vladu Republike Hrvatske.

Članak 11.

Sva tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne i fizičke osobe dužne su pravobranitelju za osobe s invaliditetom osigurati dostupnost i uvid u sve podatke, informacije i akte koji se odnose na prava i zaštitu osoba s invaliditetom.

Članak 12.

(1) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom ima pravo pristupa u prostorije i uvida u način ostvarivanja brige o osobama s invaliditetom koje borave, rade ili su privremeno, odnosno trajno smještene kod fizičkih i pravnih osoba i drugih pravnih subjekata na temelju posebnih propisa.

(2) O obavljenom uvidu iz stavka 1. ovoga članka, u roku od 30 dana, sastavlja se izvješće koje se dostavlja i tijelu koje obavlja nadzor nad radom osoba iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Tijelo iz stavka 2. ovoga članka dužno je u roku od 30 dana od dana zaprimanja izvješća, a u hitnim slučajevima bez odgode, izvijestiti pravobranitelja za osobe s invaliditetom o poduzetim radnjama.

(4) Ako tijelo koje obavlja nadzor ne dostavi izvješće u roku iz stavka 3. ovoga članka, pravobranitelj za osobe s invaliditetom će, u roku od 30 dana, o tome obavijestiti Vladu Republike Hrvatske i sredstva javnog priopćavanja.

Članak 13.

Ako u obavljanju dužnosti pravobranitelj za osobe s invaliditetom sazna da je osoba s invaliditetom izvrgnuta diskriminaciji, nasilju, spolnoj zloporabi, zlostavljanju, izrabljivanju, zanemarivanju ili nehajnom postupanju, dužan je odmah podnijeti prijavu nadležnom državnom odvjetništvu te upozoriti nadležno tijelo državne uprave i predložiti mjere za zaštitu prava i interesa osoba s invaliditetom.

Članak 14.

Pravobranitelj za osobe s invaliditetom u obavljanju svojih poslova može zatražiti stručnu pomoć znanstvenih ustanova čiji djelokrug obuhvaća zaštitu, skrb i prava osoba s invaliditetom, a iste su mu dužne tu pomoć pružiti u roku od 30 dana.

Članak 15.

- (1) Svatko se može obratiti pravobranitelju za osobe s invaliditetom i podnijeti mu prijedlog za razmatranje pitanja od značaja za zaštitu prava i interesa osoba s invaliditetom.
- (2) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom obavijestit će podnositelja o aktivnostima poduzetim povodom njegova prijedloga u roku od 60 dana.

Članak 16.

Pravobranitelj za osobe s invaliditetom ne može biti pozvan na odgovornost, pritvoren ili kažnjen za izraženo mišljenje i poduzete radnje u okviru svog djelokruga rada, osim ako se radi o kršenju zakona od strane pravobranitelja za osobe s invaliditetom koje predstavlja kazneno djelo.

Članak 17.

- (1) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom podnosi jednom godišnje izvješće Hrvatskom saboru o svom radu.
- (2) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom ima pravo Hrvatskom saboru podnijeti i posebna izvješća kada ocijeni potrebnim, radi poduzimanja mjera od značaja za zaštitu prava i interesa osoba s invaliditetom.

Članak 18.

- (1) Stručni i administrativni poslovi za pravobranitelja za osobe s invaliditetom obavljaju se u Uredu pravobranitelja za osobe s invaliditetom.
- (2) Sjedište Ureda pravobranitelja za osobe s invaliditetom je u Zagrebu.

Članak 19.

- (1) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom donosi poslovnik o svom radu kojim se uređuje način i organizacija rada, unutarnji ustroj stručne službe te druga pitanja značajna za obavljanje poslova pravobranitelja za osobe s invaliditetom.
- (2) Poslovnik o radu iz stavka 1. ovoga članka potvrđuje Hrvatski sabor.

Članak 20.

Sredstva za rad pravobranitelja za osobe s invaliditetom, njegovih zamjenika i stručne službe osiguravaju se u proračunu Republike Hrvatske.

IMENOVANJE I RAZRJEŠENJE PRAVOBRANITELJA ZA OSOBE S INVALIDITETOM

Članak 21.

(1) Za pravobranitelja za osobe s invaliditetom može biti imenovan hrvatski državljanin koji ima završen diplomski sveučilišni studij društvenog smjera i najmanje 10 godina radnog iskustva u području promicanja i zaštite prava osoba s invaliditetom.

(2) Za zamjenike pravobranitelja za osobe s invaliditetom mogu biti imenovani hrvatski državljani koji imaju završen diplomski sveučilišni studij i najmanje 5 godina radnog iskustva.

(3) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom ili jedan od njegovih zamjenika mora imati završen diplomski sveučilišni studij pravne struke.

(4) Osoba koja je pravomoćno osuđena za kazneno djelo za koje je propisana kazna od najmanje dvije godine zatvora prema domaćem ili međunarodnom pravu za kaznena djela protiv života i tijela, čovječnosti i morala, javnog ili privatnog vlasništva, javne uprave i javnog interesa ili zbog pronevjere u javnom sektoru, osim ako je nastupila rehabilitacija prema posebnom zakonu ne može biti imenovana za pravobranitelja za osobe s invaliditetom niti za njegova zamjenika.

(5) Prednost pri imenovanju pravobranitelja za osobe s invaliditetom ili jednog od njegovih zamjenika ima osoba s invaliditetom, ukoliko ispunjava sve tražene uvjete propisane natječajem.

Članak 22.

(1) Vlada Republike Hrvatske pokreće postupak za imenovanje pravobranitelja za osobe s invaliditetom najkasnije 3 mjeseca prije isteka mandata pravobranitelja za osobe s invaliditetom, odnosno najkasnije 30 dana nakon prestanka dužnosti pravobranitelja za osobe s invaliditetom iz drugih zakonom određenih razloga.

(2) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom pokreće postupak za imenovanje zamjenika najkasnije u roku od 3 mjeseca prije isteka mandata zamjenika, odnosno 30 dana nakon prestanka dužnosti zamjenika iz drugih zakonom određenih razloga.

Članak 23.

(1) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom i njegovi zamjenici prije stupanja na dužnosti daju prisegu pred Hrvatskim saborom.

(2) Prisega glasi: »Prisežem da ću se u svom radu držati Ustava i zakona, poštovati pravni poredak Republike Hrvatske i da ću svoju dužnost obavljati pravično, časno, savjesno i nepristrano u najboljem interesu osoba s invaliditetom«.

Članak 24.

Pravobranitelj za osobe s invaliditetom i njegovi zamjenici bit će razriješeni dužnosti prije isteka vremena za koje su imenovani u slučaju:

1. vlastitog zahtjeva,
2. gubitka hrvatskog državljanstva,
3. nastanka opće nesposobnosti za rad i gubitka poslovne sposobnosti,

4. pravomoćne osude za kazneno djelo za koje je propisana kazna od najmanje dvije godine zatvora prema domaćem ili međunarodnom pravu za kaznena djela protiv života i tijela, čovječnosti i morala, javnog ili privatnog vlasništva, javne uprave i javnog interesa ili zbog pronevjere u javnom sektoru,
5. neprihvatanja godišnjeg izvješća o radu ili nezakonitog, nepravodobnog ili nestručnog obavljanja svoje dužnosti.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 25.

Vlada Republike Hrvatske će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona predložiti Hrvatskom saboru pravobranitelja za osobe s invaliditetom.

Članak 26.

Pravobranitelj za osobe s invaliditetom će u roku od 30 dana od dana imenovanja predložiti Hrvatskom saboru zamjenike pravobranitelja za osobe s invaliditetom.

Članak 27.

Pravobranitelj za osobe s invaliditetom će donijeti poslovnik iz članka 19. ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na dužnost.

Članak 28.

Ovaj Zakon objavljuje se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2008.

Klasa: 713-01/07-01/01
Zagreb, 3. listopada 2007.

HRVATSKI SABOR
Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Vladimir Šeks, v. r.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

1243

Na temelju članka 12. stavka 2. Zakona o ustanovama (»Narodne novine«, br. 76/93, 29/97 i 47/99), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 20. svibnja 2005. godine donijela

UREDBU

O OSNIVANJU CENTRA ZA LJUDSKA PRAVA

Članak 1.

Ovom Uredbom osniva se Centar za ljudska prava (u daljnjem tekstu: Centar) kao javna ustanova, te uređuje djelatnost, ustrojstvo, prava i obveze Centra.

Članak 2.

(1) Djelatnost Centra je promicanje ljudskih prava u Republici Hrvatskoj.

(2) U obavljanju djelatnosti iz stavka 1. ovog članka, Centar:

- prati stanje ljudskih prava u Republici Hrvatskoj;
- ukazuje na potrebu zaštite ljudskih prava;
- provodi informiranja i educiranja iz područja zaštite ljudskih prava;
- organizira javne tribine, okrugle stolove i predavanja iz područja zaštite ljudskih prava;
- potiče suradnju između tijela državne vlasti, organizacija civilnog društva, međunarodnih organizacija i akademskih institucija na području zaštite ljudskih prava;
- osniva i održava specijalnu biblioteku s područja zaštite ljudskih prava;
- pruža podršku organizacijama civilnog društva na području zaštite ljudskih prava;
- obavlja izdavačku djelatnost;
- obavlja i druge djelatnosti kojima ostvaruje cilj osnivanja, u skladu sa zakonom.

Članak 3.

(1) Osnivač Centra je Republika Hrvatska, a osnivačka prava i dužnosti u ime osnivača obavlja Vlada Republike Hrvatske.

(2) Centar ima svojstvo pravne osobe i upisuje se u sudski registar.

(3) Sjedište Centra je u Zagrebu, Ulica kralja Držislava 6.

Članak 4.

(1) Unutarnje ustrojstvo, obavljanje djelatnosti Centra, te drugi uvjeti poslovanja Centra uređuju se Statutom Centra.

(2) Statut Centra donosi Upravno vijeće uz suglasnost osnivača.

Članak 5.

(1) Centar stječe sredstva za obavljanje svoje djelatnosti iz državnog proračuna i iz vlastitih prihoda, te drugih izvora u skladu sa zakonom.

(2) Za osnivanje i početak rada Centra osiguravaju se sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske u kunsnoj protuvrijednosti od 50.000 USD.

Članak 6.

Tijela Centra su: Upravno vijeće i Ravnatelj Centra.

Članak 7.

(1) Centrom upravlja Upravno vijeće koje ima predsjednika i 8 članova.

(2) U Upravno vijeće imenuje se po jedan predstavnik:

- Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija
- Ureda za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske
- Ureda pučkog pravobranitelja
- Ureda pravobraniteljice za ravnopravnost spolova
- Sveučilišta u Zagrebu
- Filozofskog fakulteta
- Hrvatskog helsinškog odbora
- organizacija civilnog društva koje se bave promicanjem ravnopravnosti spolova
- nacionalnih manjina.

Predsjednika Upravnog vijeća će imenovati Vlada Republike Hrvatske iz reda imenovanih članova Upravnog vijeća Centra.

(3) Predsjednika i članove Upravnog vijeća imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske na razdoblje od četiri godine.

(4) Upravno vijeće donosi program rada i razvoja Centra, nadzire njihovo izvršavanje, odlučuje o financijskom planu i godišnjem obračunu, predlaže Vladi Republike Hrvatske promjenu ili proširenje djelatnosti, donosi Statut i druge opće akte, daje Vladi Republike Hrvatske i ravnatelju Centra prijedloge i mišljenja o pojedinim pitanjima, te donosi odluke i obavlja druge poslove određene zakonom, ovom Uredbom i Statutom Centra.

(5) Način donošenja odluka Upravnog vijeća i druga pitanja u vezi s radom Upravnog vijeća uređuju se Statutom Centra.

Članak 8.

(1) Centar zastupa i predstavlja ravnatelj.

(2) Ravnatelja imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske na vrijeme od četiri godine.

Članak 9.

Ravnatelj:

- vodi rad i poslovanje Centra,
- predstavlja i zastupa Centar u svim postupcima pred sudovima, upravnim i drugim državnim tijelima, te pravnim osobama s javnim ovlastima,
- poduzima sve pravne radnje u ime i za račun Centra,
- predlaže Upravnom vijeću program rada, financijski plan, godišnji obračun, godišnji izvještaj o radu i poslovanju Centra, te opće akte Centra,
- odlučuje o stjecanju, otuđenju ili opterećenju nekretnina i druge imovine, odnosno sklapanju drugog pravnog posla, ako vrijednost pojedinačnog ugovora ne prelazi iznos od 200.000,00 kuna,
- odlučuje, uz suglasnost Upravnog vijeća, o stjecanju, otuđenju ili opterećenju nekretnina i druge imovine, odnosno sklapanju drugog pravnog posla, ako vrijednost pojedinačnog ugovora prelazi iznos od 200.000,00 kuna,
- sudjeluje u prikupljanju financijske pomoći za vanjsko financiranje Centra,
- obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i ovom Uredbom.

Članak 10.

Centar ne može bez suglasnosti Vlade Republike Hrvatske steći, opteretiti ili otuđiti nekretninu i drugu imovinu, odnosno sklopiti drugi pravni posao, čija je vrijednost veća od 1.000.000,00 kuna.

Članak 11.

Centar će koristiti svoja sredstva, uključivo i dobit ostvarenu poslovanjem, isključivo za obavljanje i razvoj djelatnosti Centra, sukladno ovoj Uredbi i Statutu Centra.

Članak 12.

(1) Centar za obaveze prema trećima odgovara cijelom svojom imovinom. Osnivač solidarno i neograničeno odgovara za obaveze Centra.

(2) Gubici Centra pokrivaju se iz sredstava Centra.

Članak 13.

(1) Rad Centra je javan.

(2) O javnosti rada Centra skrbi Ravnatelj.

(3) Upravno vijeće dužno je najmanje jedanput godišnje podnijeti izvješće o radu Vladi Republike Hrvatske.

Članak 14.

(1) Vlada Republike Hrvatske imenovat će privremenog ravnatelja Centra u roku 30 dana od dana stupanja na snagu ove Uredbe.

(2) Privremeni ravnatelj obaviti će poslove u vezi s upisom Centra u sudski registar i organiziranja početka rada Centra.

(3) Mandat privremenog ravnatelja traje do imenovanja Ravnatelja Centra, ali ne duže od godinu dana od dana stupanja na snagu ove Uredbe.

Članak 15.

Centar počinje s radom danom upisa u sudski registar.

Članak 16.

Statut Centra donijet će Upravno vijeće u roku 30 dana od dana upisa u sudski registar.

Članak 17.

Ova Uredba stupa na snagu danom objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 004-01/05-02/07

Urbroj: 5030108-05-1

Zagreb, 20. svibnja 2005.

Predsjednik

Na temelju članka 12. stavka 2. Zakona o ustanovama (»Narodne novine«, br. 76/93, 29/97, 47/99 i 35/2008), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 4. veljače 2010. godine donijela

UREDBU

O IZMJENAMA I DOPUNAMA UREDBE O OSNIVANJU CENTRA ZA LJUDSKA PRAVA

Članak 1.

U Uredbi o osnivanju Centra za ljudska prava (»Narodne novine«, broj 65/2005), u članku 2. stavku 2. ispred zadnje alineje dodaje se nova alineja koja glasi:

»– provodi istraživanja o aktualnim temama iz područja ljudskih prava;«.

Članak 2.

Članak 7. mijenja se i glasi:

»(1) Centrom upravlja Upravno vijeće od devet članova/ica, koje imenuje Vlada Republike Hrvatske.

(2) U Upravno vijeće imenuju se predstavnici/ice:

- Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija 1 član/ica
- Ureda za ljudska prava 1 član/ica
- Ureda pučkog pravobranitelja 1 član/ica
- Ureda pravobraniteljice za ravnopravnost spolova 1 član/ica
- Sveučilišta u Zagrebu 1 član/ica
- organizacija civilnoga društva za ravnopravnost spolova 1 član/ica
- organizacija civilnoga društva za nacionalne manjine 1 član/ica
- iz reda znanstvenika/ica iz područja društvenih znanosti 1 član/ica
- iz reda istaknutih zagovornika/ica za ljudska prava 1 član/ica.

(3) Predstavnik/icu organizacija civilnoga društva za ravnopravnost spolova i predstavnik/icu iz reda istaknutih zagovornika/ica za ljudska prava predlaže Savjet za razvoj civilnoga društva, predstavnik/icu organizacija civilnoga društva za nacionalne manjine predlaže Savjet za nacionalne manjine, a predstavnik/icu iz reda znanstvenika/ica iz područja društvenih znanosti predlaže Sveučilište u Zagrebu.

(4) Predsjednika/icu Upravnog vijeća imenuje Vlada Republike Hrvatske iz reda članova/ica Upravnog vijeća.

(5) Predsjednika/icu i članove/ice Upravnog vijeća Vlada Republike Hrvatske imenuje na razdoblje od četiri godine.

(6) Upravno vijeće donosi Statut i druge opće akte Centra, donosi program rada i razvoja Centra, donosi financijski plan, odlučuje o završnom godišnjem obračunu, predlaže Vladi Republike Hrvatske organizacijske i programske promjene u Centru, daje ravnatelju/ici mišljenja i prijedloge, donosi odluke sukladno zakonu, ovoj Uredbi i Statutu Centra, te obavlja i druge poslove sukladno zakonu, ovoj Uredbi i Statutu Centra.

(7) Način donošenja odluka Upravnog vijeća i druga pitanja u vezi s radom Upravnog vijeća uređuju se Statutom Centra.«.

Članak 3.

U članku 8. dodaje se stavak 3. koji glasi:

»(3) Ravnatelj/ica se imenuje temeljem javnog natječaja kojeg provodi Upravno vijeće sukladno zakonu.«.

Članak 4.

Članak 11. mijenja se i glasi:

»Centar će koristiti svoja sredstva, uključivo i mogući višak prihoda nad rashodima, isključivo za obavljanje i razvoj djelatnosti Centra, sukladno ovoj Uredbi i Statutu Centra.«.

Članak 5.

Ova Uredba stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 004-01/10-02/01

Urbroj: 5030104-10-1

Zagreb, 4. veljače 2010.

Predsjednica

Jadranka Kosor, dipl. iur., v. r.